

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

АГРЕСІЯ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ В МАСМЕДІА США

Студента IV курсу, групи 4Ж
Освітньої програми *Журналістика*
Галузі знань *061 Журналістика*
Спеціальності *061 Журналістика*
Ступеня вищої освіти *бакалавра*
Зубко Анни Вячеславівни

Науковий керівник: Житарюк М. Г.,
доктор наук із соціальних
комунікацій, професор

Розширена шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS _____

Голова Екзаменаційної комісії _____
(підпис)(ініціали, прізвище)

Члени Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	3
ВСТУП.....	5
 РОЗДІЛ 1. Роль масмедіа США у формуванні образу незалежної України у світовій спільноті.....	 10
1.1. Масмедіа республіканців: характеристика, аспекти подачі інформації.....	10
1.2. Масмедіа демократів: характеристика, аспекти подачі інформації.....	20
1.3. Масмедіа незалежних політичних сил: характеристика, аспекти подачі інформації.....	26
 РОЗДІЛ 2. Відображення агресії росії проти України в американських масмедіа з початку повномасштабного вторгнення.....	 33
2.1. Проукраїнські наративи в американській публіцистиці.....	33
2.2. Проросійські наративи в американській публіцистиці.....	43
2.3. Прогнозування перемоги України та поразки росії в американських медіа: порівняльний аспект.....	51
 ВИСНОВКИ.....	 60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ.....	72
ДОДАТКИ.....	78

АНОТАЦІЯ

Зубко А.В. Агресія росії проти України в масмедіа США. Кваліфікаційна робота на здобуття першого рівня вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Місто Вінниця, 2024 р.р.

У результаті аналізу було виявлено, що наявність проукраїнських наративів в американських медіа не є прямою функцією політичної приналежності видань. Навіть у консервативних виданнях, таких як Fox News, можна зустріти статті з нейтральним або позитивним висвітленням України. Демократичні медіа, такі як The New York Times та MSNBC, виявили більшу підтримку України, але це не означає, що вони виключно пропагують проросійські наративи. Крім того, незаангажовані видання, як Radio Liberty, також займаються висвітленням подій в Україні. Дослідження також включало аналіз цитування американських медіа українськими новинними службами та огляд роботи масмедіа США з боку українських видань.

Ключові слова: медіа, США, російсько-українська війна, Україна, наратив, дезінформація, американські масмедіа.

ABSTRACT

Zubko A.V. Russia's aggression against Ukraine in the US media. Qualification work for the first level of higher education in the specialty 061 «Journalism» at the Mykhailo Stelmakh Faculty of Philology and Journalism of the

Mykhailo Kotsubinsky Vinnytsia State Pedagogical University. The city of Vinnitsa, 2024.

The analysis revealed that the presence of pro-Ukrainian narratives in the American media is not a direct function of the political affiliation of the publications. Even in conservative outlets such as Fox News, one can find articles with neutral or positive coverage of Ukraine. Democratic media outlets such as The New York Times and MSNBC have been more supportive of Ukraine, but this does not mean that they exclusively promote pro-Russian narratives. In addition, unbiased outlets such as Radio Liberty are also engaged in covering events in Ukraine. The study also included an analysis of citations of U.S. media by Ukrainian news outlets and a review of U.S. media coverage by Ukrainian outlets.

Keywords: media, USA, Russian-Ukrainian war, Ukraine, narrative, disinformation, American media.

ВСТУП

Актуальність дослідження. Повномасштабна війна росії проти України продовжується вже понад два роки. Віяння російської пропаганди досі можна почути від світових представників влади, а сама країна-агресор не зупиняється та просуває проросійські наративи до західних медіа. Особливо гостро питання наявності таких наративів постає в медіа Сполучених Штатів Америки.

У переддень президентських виборів, особливо важливо слідкувати за чистотою в інфопросторі, спростовувати фейки та впливати на американські медіа. В іншому випадку, шкідливі наративи попадуть до уряду, а підтримка американських громадян знизиться. Американці споживають інформацію через медіа: республіканської партії, демократичної, мейнстрімні, сприймаючи Україну через призму того, як країну, уряд та громадян подають на сторінках видань.

Свідомість про спосіб, яким Україну зображують, допомагає виявляти дезінформацію, пропаганду або викривлені наративи. Це надає можливість протидіяти неправдивій інформації та сприяє створенню більш об'єктивного та точного відображення подій. Така освідомленість грає ключову роль у протистоянні дезінформації та сприяє розвитку більш чесного та прозорого дискурсу щодо конфлікту. У зв'язку з цим слідкування за тим, як американські медіа пишуть про Україну у контексті російсько-української війни, безперечно дає глибше розуміння конфлікту і його впливу на геополітичну ситуацію не тільки для закордонних науковців, а й для українських громадян.

Мета дослідження – окреслити основні наративи та особливості висвітлення російсько-української війни у масмедіа США.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- визначити роль масмедіа США у формуванні образу незалежної України у світовій спільноті;
- дослідити особливості функціонування американських партійних та незалежних медіа;
- виявити основні наративи, які подають американські масмедіа в матеріалах про Україну;
- порівняти, як змінювались наративи з перебігом війни в залежності від партійної спрямованості медіа;
- охарактеризувати нинішні прогнози в американських медіа щодо перемоги України.

Об'єкт дослідження – онлайн-публікації провідних масмедіа США за період від 24-го лютого 2022-го року по 31-ше березня 2024-го року.

Предмет дослідження – проросійські та проукраїнські наративи в американських масмедіа, їхнє співвідношення, характер і зміст поданої інформації в період повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Методи дослідження: Для проведення дослідження було застосовано низку загальнонаукових методів: таких як синтез, аналіз, порівняння та індукцію. Також основним став метод контент-аналізу, який був ключовим методом для об'єктивного та системного опису і аналізу новинних повідомлень. Порівняльний і зіставний аналіз – дав змогу зробити порівняння про- та антиукраїнських наративів в американських масмедіа. Насамкінець, описовий метод дав змогу описати отримані результати дослідження.

Джерела дослідження. Науковці, такі як Н. Чабан, С. Жаботинська та М. Кнодт давно досліджують стратегічний наратив, його використання в медіа та вплив на глобальну громадськість. Вони аналізують ефективність стратегічного наративу та висвітлення України на російських медіаплатформах.

Колективна монографія кафедри масової та міжнародної комунікації Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара також розглядає сучасні медіанаративи. Дослідження медійних маніпуляцій та інформаційної війни є темою для інших науковців, які аналізують вплив медіа на сприйняття війни. Роботи у Віснику Львівського університету від авторів М. Житарюка, М. Яцимірської, Ю. Мельника, А. Сороки детально розглядають російсько-українську війну та медійні стратегії протидії дезінформації, як і інші тематичні видання. Зарубіжні науковці також досліджують вплив російських медіа на світову громадськість під час конфлікту з Україною. Для кращого розуміння ситуації в США їх науковцями проводяться дослідження афективної поляризації та медійної ситуації в країні.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи. У кваліфікаційній роботі проведено комплексний аналіз тенденцій висвітлення агресії росії проти України в американських медіа за період від 24 лютого 2022 року до 31 березня 2024 року. Дослідження охоплює різні аспекти, які становлять наукову новизну роботи. Виявлено специфіку тональності та інтонації повідомлень у провідних американських медіа. Досліджено вплив медійного висвітлення на громадську думку в США, що включає аналіз соціальних медіа та опитувань громадськості, аби виявити кореляцію між медійними повідомленнями та ставленням американців до конфлікту. Систематизовано основні наративи, які використовували американські медіа при висвітленні агресії росії проти України. Робота виявила ключові теми, зокрема питання підтримки України, санкцій проти росії, ролі НАТО та інших міжнародних організацій. Оцінено різницю у висвітленні конфлікту між консервативними та ліберальними медіа в США, що дозволило виявити особливості медійного дискурсу залежно від політичної орієнтації видань. Були оглянуті публічні заяви американських політиків і урядовців у контексті висвітлення подій в Україні, що дозволило

зрозуміти, як медіа формували політичний порядок денний та сприяли прийняттю конкретних заходів підтримки України. Таким чином, кваліфікаційна робота вносить значний внесок у розуміння ролі медіа у формуванні міжнародної громадської думки та політичних рішень у контексті агресії росії проти України.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Робота надає нові дані для вивчення медійного висвітлення міжнародних конфліктів, що сприяє розвитку теорії комунікації та медіадосліджень. Отримані результати дозволяють більш глибоко зрозуміти, як медійні наративи та редакційні політики впливають на сприйняття суспільством міжнародних подій та конфліктів. Робота досліджує взаємозв'язок між політичною орієнтацією медіа та їх підходом до висвітлення конфліктів, що важливо для теоретичного розуміння медіа як інструменту політичного впливу.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження можуть бути використані для навчальних програм, спрямованих на підвищення медіаграмотності серед студентів, журналістів та широкої аудиторії, допомагаючи розуміти маніпулятивні техніки та вплив медіа. Виявлення основних наративів та дезінформаційних стратегій може бути використане для розробки програм протидії дезінформації та пропаганді, що важливо для забезпечення інформаційної безпеки. Отримані дані можуть бути використані аналітичними центрами для подальших досліджень і розробки рекомендацій щодо інформаційної політики та медіарегулювання.

Результати роботи мають як теоретичну цінність для наукового розвитку, так і практичну значущість для медіа, політиків, дипломатів та широкої громадськості.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати дослідження опубліковані у збірнику наукових статей «Журналістика й мистецтво слова» / гол. редактор Т.О. Цепкало; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вип. 16. Вінниця, 2024. С.31-37.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з анотації, вступу, двох розділів, що кожен має по 3 підрозділи, висновків, списку використаних джерел (90 позицій), списку джерел фактологічного матеріалу (51 позиція) та п'яти додатків. Загальний обсяг роботи – 82 сторінки, з них списки джерел займають 16 сторінок, а додатки – 5.

РОЗДІЛ 1. Роль масмедіа США у формуванні образу незалежної України у світовій спільноті

1.1. Масмедіа республіканців: характеристика, аспекти подачі інформації

Масмедіа США відіграють значну роль у формуванні іміджу країн у всьому світі через їх широке охоплення та вплив. Американські медіа широко висвітлюють глобальні події, політику, культуру та економіку. Їхні репортажі часто формують суспільне сприйняття інших країн, висвітлюючи конкретні історії та аналізуючи проблеми. Американські медіа широко висвітлюють світові війни, повідомляючи про військові операції, політичні події, гуманітарні кризи та інші аспекти конфліктів. Їхні репортажі, вибір історій, оформлення проблем і мова допомагають інформувати американську громадськість і міжнародну спільноту про реалії війни та її вплив на різні країни і регіони.

На висвітлення світових воєн в американських медіа можуть впливати політичні інтереси та упередження. Політичні упередження, явні чи приховані, можуть формувати наратив, пов'язаний з міжнародними подіями та дипломатичними відносинами.

Питання стратегічного наративу, використання його в медіа та його впливу на світову громадськість присвятили свої роботи такі науковці як Н. Чабан, С. Жаботинська та М. Кнодт. Вони розібрали, що робить стратегічний наратив ефективним і як Україна була показана на російських платформах електронних новин. Змістовну інформацію про сучасні медіанаративи можна дізнатися із колективної монографії кафедри масової та міжнародної комунікації Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Маніпуляції медіа та їх ознаки в інформаційній війні стали темою для групи науковців: І. Констанкевич, Н. Костусяк, Н. Шульської, О. Станіслави, Т. Слової, І. Каузи. Науковий простір вже давно вивчає вплив медійного висвітлення перебігів війн. Ще до початку повномасштабного вторгнення, дослідження такого характеру проводила Ю. Паламарчук, описавши наслідки та причини подій в 2013-2014-х років, спираючись на свідчення медіа.

При огляді матеріалів виділилася низка робіт, зібраних за останні роки у Віснику Львівського університету, серії журналістики. «Гарячі точки» у ЗМІ та засобах масової інформації, пропаганди і маніпуляції та особливості російсько-української війни 2014-го року у своїй статті ще 2015-го розібрав М. Житарюк. У 2020-му він також розібрав інформаційно-психологічну складову агресії РФ проти України й Заходу за 2014–2020 роки та способи протистояння цій агресії.

Із публікацій вісника за останні роки, то корисними для дослідження були також і робота М. Яцимірської, адже в ній було добре проаналізовано мову війни і «контрнаступальну» лексику. Роботи з аналізами закордонних медіа на предмет висвітлення російсько-української війни провели Ю.Мельник (китайська преса) та А. Сорока (іспанські медіа). Термінологічний та дискурсивний виміри війни розібрав у науковій статті О. Семотюк. Стосовно супутніх джерел інформації, то дослідження Інституту масової інформації та Детектора Медіа укомплектувало в одній книзі ключові тренди 2020-2021 років у проросійській і антизахідній конспірології інформаційної війни.

Комунікаційні наративи у виступах світових лідерів у засобах медіа, але здебільшого з боку погляду Європи, проаналізувала В. Носова, а когнітивно-прагматичний аналіз агресії росії проти України в англомовних медіа здійснила група І. Шевченко, І. Морозової та В. Шевченко. Продовжуючи тему вивчення всебічного показу російсько-української війни, С. Жаботинська

та А. Бринько розглянули емоційну лексику політичного наративу в сторону України та Америки в китайських медіа, де також було докладно розібрано російські наративи. Стратегічні наративи у світовому медіа просторі також у своїй роботі докладно проаналізував В. Бондар.

Більшість представлених статей публікувалися англійською мовою, хоча вони і від українських авторів. Зарубіжні науковці також не залишалися осторонь – Н. Нгуен, П. Пітерс Х. Тьєн Ву розібрали, як російські медіа захищають імідж країни під час конфлікту з Україною, а Т. Ран провів Тематичний аналіз висвітлення російсько-української війни у Global Times. «Війна вибору Путіна» так означили А. Хайзен та Х. Ван ден Булк основну тезу своєї статті про американська пропаганда та російсько-українське вторгнення.

Для кращого розуміння американського контексту, потрібно було опрацювати і наукові роботи, що пояснювали б медійну ситуацію США. Як робота авторів С. Ієнгар, Ю. Лелкеса, М. Левендуського, Н. Малхотра та С. Вествуда, які розібрали Витоки та наслідки афективної поляризації в Сполучених Штатах.

Згідно зі звітом «Репортерів без кордонів» (Reporters without Borders) за 2024 рік, свобода преси в усьому світі перебуває під загрозою, особливо з боку політичної влади, про що свідчить останній Світовий індекс свободи преси. Він також показав, що Сполучені Штати опустилися на десять пунктів до 55-го місця в цьому рейтингу. Такому падінню сприяли кілька факторів, зокрема скорочення ЗМІ, зниження довіри громадськості та ворожість з боку політичної влади [1].

Хоча основні медіа в Сполучених Штатах, як правило, працюють без державного втручання, власність на медіа є висококонцентрованою, і багато компаній, які купують американські медіа, як видається, надають перевагу прибутку, а не журналістиці, що відповідає суспільним інтересам. У

різноманітному глобальному медіа-ландшафті місцеві новини за останні роки значно зменшилися. Медіа-ландшафт США складається з різноманітних приватних засобів масової інформації, з невеликою кількістю державних або публічних засобів масової інформації.

The United States Agency for Global Media (USAGM) – це державна установа, яка здійснює нагляд за кількома міжнародними мовниками, що фінансуються федеральним урядом, у тому числі за Voice of America (VOA). Однак National Public Radio (NPR) і Public Broadcasting Service (PBS) не перебувають під прямим наглядом USAGM. Вони є незалежними організаціями суспільного мовлення, які отримують певне державне фінансування [6].

The Corporation for Public Broadcasting (CPB) управляє федеральним фінансуванням NPR та PBS, приватної неприбуткової корпорації, створеної Конгресом у 1967 році. У той час як USAGM зосереджується на міжнародному мовленні, NPR та PBS надають внутрішні новини, інформацію та освітній контент. Більшість засобів масової інформації в США перебувають у приватній власності, включаючи такі великі мережі мовлення, як CBS, NBC, ABC, Fox News і CNN, а також численні радіостанції, газети та цифрові новинні агентства. Такий ландшафт сприяв зростанню поляризації у висвітленні новин, коли певні ЗМІ послідовно дотримуються правої або лівої точки зору.

В американських ЗМІ переважають ліві або навіть ультраліві погляди. Багато видань, таких як NPR, BBC, New York Times, Washington Post, ABC, NBC, CBS, CNN, MSNBC, CNBC, Mother Jones, The Nation, Salon, Slate, Vox і Rolling Stone, відносяться до лівого спектру. З іншого боку, є видання, які мають праві або консервативні погляди, такі як Washington Times, New York Post, Investor Business Daily, Wall Street Journal, Orange County Register, Boston Herald, Los Angeles Daily News, Chicago Tribune і Chicago Sun-Times. Журнал Reason є лібертаріанським, а National Review – консервативним/правим. Fox News і Fox

Business Channel також відносяться до правого спектру. Отже, важливо для людей усвідомлювати упередженість ЗМІ і читати та порівнювати історії з різних джерел.

Дебати щодо власності на ЗМІ у Сполучених Штатах розгорнулися навколо концентрації контролю серед основних гравців. Шість домінуючих медіа-компаній – Comcast, Walt Disney, AT&T, Paramount Global, Sony та Fox – суттєво впливають на споживання та розповсюдження ЗМІ. За оцінками, ці компанії контролюють до 90% американського ринку [26].

Уряд США не контролює ЗМІ безпосередньо, але має певні регуляторні повноваження через Федеральну комісію з питань зв'язку (FCC). Медіа-ландшафт у США є складним і постійно розвивається, з постійними дебатами щодо таких питань, як власність на ЗМІ, нейтральність мережі та роль соціальних медіа-платформ. США прагне мати сильну глобальну інформаційну присутність через міжнародні телеканали, новинні агентства та інші медіа-ресурси для впливу на міжнародну громадськість.

В цілому, медійний ландшафт США характеризується високим ступенем свободи та незалежності. Однак існують побоювання щодо непрямого впливу, такого як політична реклама, лобіювання та внески на політичні кампанії [4].

Республіканці в США – це члени та прихильники Республіканської партії, однієї з двох основних політичних партій країни. Республіканська партія, заснована в 1854 році, історично асоціювалася з підтримкою економічного консерватизму, сильного національного оборони, низьких податків, обмеження ролі уряду в економіці та захисту індивідуальних свобод [53].

Республіканська партія бере свій початок у 1850-х роках, коли лідери антирабовласницького руху об'єднали зусилля, щоб протистояти поширенню рабства на території Канзасу та Небраски. Зрештою, партія виступала за повне

скасування рабства. Сьогодні республіканці виступають за зниження податків як засіб стимулювання економіки та просування індивідуальної економічної свободи, а також загалом підтримують консервативну соціальну політику. Республіканці також схильні виступати проти широкого державного регулювання економіки, соціальних програм, що фінансуються урядом та позитивної дискримінації.

Що стосується зовнішньої політики, Республіканська партія традиційно підтримує сильну національну оборону та агресивне відстоювання інтересів національної безпеки США. Республіканці також підтримують права штатів на протидію владі федерального уряду в більшості випадків.

Без сумніву, республіканські медіа адаптують контент для своєї консервативної аудиторії. Під час вибору тем редактори надають перевагу темам про зниження податків, дерегуляцію, підтримку малого бізнесу, забороні абортів, підтримку традиційних сімейних цінностей, захист права на володіння зброєю, підтримку військових, строгий контроль імміграції.

Вони можуть скеровувати увагу читачів на негативне висвітлення великого уряду та бюрократичних процесів, економічні виклики, критику прогресивних соціальних змін. Редакційні погляди таких медіа підтримують республіканських політиків, позитивно висвітлюють республіканських лідерів і політичні програми. Автори активно критикують демократів і їхні політики. У матеріали та прямі ефіри телепередач включають думки консервативних аналітиків і політичних оглядачів. Республіканські медіа прямо впливають на формування громадської думки у виборців, формують політичні погляди аудиторії через послідовне висвітлення певних тем і проблем.

Республіканські медіа часто критикують за розповсюдження дезінформації, вибіркове висвітлення фактів та відсутність різноманітності в

поглядах. Проте майбутня траєкторія цих медіа ймовірно включатиме технологічний прогрес, зміни в демографії аудиторії та адаптацію до змін у політичному ландшафті. Вони можуть змінити свою стратегію, використовуючи нові платформи, привертаючи молодших виборців та враховуючи етнічну різноманітність, щоб залишатися актуальними у сучасному світі.

Для контент-аналізу у цьому дослідженні були вибрані публікації з двох найпомітніших республіканських мас медіа. У цьому ж розділі варто спершу ознайомитись із характеристиками цих медіа. Дізнатись детальніше про їх політичне спрямування можна було за допомогою незалежного вебсайту Media Bias Fact Check (MBFC), який сприяє підвищенню обізнаності про упередженість та дезінформацію в засобах масової інформації, оцінюючи упередженість, точність фактів та достовірність великих і малих медіа-джерел.

Якщо цитувати їх дослідження республіканського медіа Wall Street Journal, то вони позначають його, як *«правоцентристське видання через низький рівень упередженості в подачі новин у поєднанні з сильною правоцентристською редакційною позицією. Ми також оцінюємо його як “переважно фактологічне”, а не “з високим рівнем довіри” через антикліматичні, антинаукові погляди та періодичні оманливі редакційні статті»* [60].

Заснована у 1889 році, The Wall Street Journal є міжнародною діловою газетою, що спеціалізується на фінансах, інвестиціях та корпоративних новинах.

В даний час Роберт Томсон є головним виконавчим директором News Corp, а головним редактором WSJ є Метт Мюррей, який замінив Джерарда Бейкера. Бейкер зіткнувся з внутрішньою критикою через протрампівське висвітлення подій у газеті. Пол А. Жиго – редактор редакційної сторінки та віце-президент The Wall Street Journal. Він також є консервативним політичним

коментатором на телеканалі Fox News. Фінансування Wall Street Journal здійснюється за рахунок передплати та реклами.

The Wall Street Journal не підтримує американських політичних кандидатів з 1928 року, проте їх критикують за підтримку ультраправих популістських політиків за кордоном. Наприклад, у Південній Америці вони майже повністю підтримали ультраправого конгресмена Жаїра Болсонару на президентських виборах у Бразилії [9].

У своїх редакційних заголовках WSJ використовує емоційно забарвлену мову на користь правих. Вони також часто просувають повідомлення, спрямовані проти зміни клімату, такі як це: «Фальшива війна проти CO₂» [36]. Крім того, IFCN фактчекер Climate Feedback процитував численні редакційні статті, в яких Wall Street Journal використовує дуже низький рівень наукової достовірності. Пронаукова організація Climate Science & Policy Watch також критикувала WSJ за відмову від 97% консенсусу вчених-кліматологів.

Повідомляючи про звичайні новини, WSJ використовує мінімально навантажені слова. Джерела новин також належним чином підбираються для таких авторитетних видань, як Financial Times та Washington Post.

Опитування Pew Research 2014 року показало, що 41% аудиторії Wall Street Journal є постійно або переважно ліберальною, 24% – змішаною, а 35% – постійно або переважно консервативною [55]. Це свідчить про те, що більш ліберальна аудиторія дещо віддає їм перевагу. Крім того, опитування інституту Reuters показало, що 46% респондентів довіряють їхньому висвітленню новин, а 27% не довіряють, що ставить їх на четверте місце за рівнем довіри серед головних постачальників новин у США [24]. Фактологічний пошук, який провів той самий MBFC показує, що Wall Street Journal ніколи не пропускав перевірку

фактів при висвітленні новин, однак фактчекери IFCN Climate Feedback і Health Feedback виявили численні неточності в роботі редакції WSJ.

На момент проведення дослідження було помічено, що на головній сторінці сайту видання навіть не має тематичного розділу «Україна» або ж «Російсько-українська війна», але присутній розділ під назвою «росія». (див. Додаток А). Попереднє медіа позначають, як правоцентристське, але для майбутнього аналізу було підібране також і відверто праве медіа, яке, тим не менш, є відомим серед американців і цитується за кордоном.

Fox News – американський базовий кабельний і супутниковий новинний канал, заснований у 1996 році Рупертом Мердоком. Потужна мережа кабельного телебачення особливо тісно пов'язала себе з Республіканською партією, особливо під час переходу видатних особистостей та керівників на посади в адміністрації Трампа. Ключові ведучі відкрито підтримують республіканських кандидатів і беруть участь у передвиборчих мітингах.

Як позначають автори згадуваного MBFC: *«Загалом, ми оцінюємо Fox News, як право-упереджене медіа, на основі редакційних позицій, які збігаються з правими, і як сумнівне через просування пропаганди, теорій змови, псевдонауки, використання поганих джерел, а також численних неправдивих тверджень і невдалих перевірок фактів. Прямі репортажі репортерів, як правило, ґрунтуються на фактах і є точними, за що медіа отримує оцінку “Змішана фактологія”»* [18].

Fox News належить Fox Entertainment Group, дочірній компанії 21st Century Fox. FNC доступний у понад 90 мільйонах домогосподарств і управляє Fox Business Network та Fox News Radio. Їй також належить канал National Geographic Channel, який веде мовлення з Нью-Йорка, штат Нью-Йорк.

Роджер Ейлс був генеральним директором-засновником. Роджер Ейлс пішов у відставку у 2016 році після численних звинувачень у сексуальних домаганнях. Президентом телеканалу став Джей Воллес, а генеральним директором FNC з травня 2018 року – Сюзанна Скотт. Лахлан Мердок є виконавчим головою і співголовою News Corp і 21st Century Fox (FOXA).

Руперт Мердок є власником і членом ради директорів News Corp 21st Century Fox. За даними Reuters, Джеймс Мердок (син) був генеральним директором 21st Century Fox і залишив цю посаду в травні 2018 року. Лахлан (інший син Мердока) і Руперт Мердок стануть новими співголовами правління Fox.

У жовтні 2018 року Fox News додав до своїх умов використання: «Компанія надає сайти компанії та послуги компанії для вашого особистого задоволення та розваги» [34]. Це дало привід декому заявити, що Fox News тепер є розважальною компанією і не зобов'язана дотримуватися журналістських стандартів. Це не відповідає дійсності [42]. Згідно з опитуванням Pew Research Center, «Fox News був основним джерелом для 40% виборців Трампа під час виборів 2016 року» [20].

Крім того, в іншому опитуванні Pew зазначається: «Коли справа доходить до вибору медіа-джерела для політичних новин, консерватори сильно орієнтуються на Fox News. Майже половина послідовних консерваторів (47%) називають його основним джерелом урядових і політичних новин» [40]. Крім того, опитування інституту Reuters показало, що 35% респондентів довіряють висвітленню їхніх новин, а 46% не довіряють, що ставить їх на 11 місце за рівнем довіри серед основних постачальників новин у США. [24].

Fox News зазвичай розглядає проблеми з консервативної точки зору. Крім того, в ефірі каналу є кілька ведучих, які є палкими прихильниками

колишнього президента Трампа, такі як Шон Хенніті, Такер Карлсон (колишній), Лора Інгрем і Ден Бонджіно (колишній); таким чином, під час президентства Трампа FNC зазвичай мав консервативний ухил, оскільки критики на адресу Трампа було значно менше.

FNC публікує матеріали з емоційно забарвленими заголовками, такими як «Байден каже, що «республіканці MAGA» загрожують демократії, оскільки він і демократи посилюють антитрамлівську риторику напередодні проміжних виборів [38], а Білий дім захищає пів-Америку, називаючи її «напів фашистами» і «терористами», незважаючи на обіцянку Байдена про єдність країни» [8].

Телеведучі також висували неправдиві твердження та змови. На Fox News також з'являються засновані на фактах репортажі оперативних репортерів і деяких денних телеведучих. Однак ці достовірні репортажі ховаються між телевізійними програмами, що просувають праворадикальну пропаганду, і неправдивими заявами. Аналогічна ситуація і на веб-сайті, де достовірні новини знаходяться між надто заангажованим сумнівним контентом від нічних телеведучих.

Загалом, репортери Fox News створюють малоупереджені новини, засновані на фактах; однак репортажі їхніх розважальних новинних програм часто містять пропаганду та неправдиві твердження, що ставить під сумнів репутацію Fox News (див. Додаток Б).

Звісно, консерватори можуть мати свої медіа, які були б менш упередженими, аніж Fox News. Сайт The Bulwark об'єднує консервативних публіцистів, які мають власну думку, з якою, ймовірно, ліберали не погодилися б, але всі вони оперують однаковою базою фактів. Це відрізняється від ситуацій, коли редактори створюють власний всесвіт фактів, який насправді не прив'язаний до реальності, а потім висловлюють думки щодо них.

1.2. Масмедіа демократів: характеристика, аспекти подачі інформації

Загалом джерело, яке традиційно сприймають як праве або ліве, підтримує майже всі політики свого спрямування, тоді як лівоцентристське або правоцентристське джерело буде надавати перевагу одній стороні, але не повністю. Найменш заангажовані медіа, як правило, більш збалансовані, представляють погляди обох сторін і мають обмежену редакційну позицію.

Демократів зазвичай вважають ліберальними, а республіканців – консервативними. Демократична партія, як правило, підтримує більшу роль уряду в економічних питаннях, підтримуючи регуляторні норми та програми соціального забезпечення. Натомість республіканці, як правило, виступають за менший уряд, який менше втручається в економіку. Цей протилежний погляд на розмір уряду відображається в їхніх позиціях щодо податків: демократи виступають за прогресивний податок для фінансування розширеної ролі уряду, тоді як республіканці підтримують нижчі податки для всіх. Втім, республіканці підтримують великий військовий бюджет, і вони часто агресивно відстоюють інтереси національної безпеки США, навіть якщо це означає діяти в односторонньому порядку. Натомість демократи віддають перевагу багатосторонності. У соціальних питаннях демократи прагнуть більших свобод, тоді як республіканці дотримуються більш традиційних цінностей, підтримуючи втручання держави в такі питання. Наприклад, демократи, як правило, підтримують право на аборт, тоді як республіканці – ні. З точки зору географії, демократи зазвичай домінують у великих містах, тоді як республіканці особливо популярні в сільській місцевості [21].

Поляризація серед політичних еліт в США стає все більш помітною, що призводить до зменшення міжпартійної співпраці. В американських ЗМІ спостерігається зростання кількості все більш заангажованих ЗМІ, включаючи розширення спектру інтернет-джерел новин різного ступеня сумнівності. Якщо в попередню епоху новини прагнули бути нейтральними та необразливими, щоб захопити найбільшу частку аудиторії, то в нинішньому медіа-середовищі, де є великий вибір, вони прагнуть виділитися з-поміж безлічі варіантів, що саме по собі може підштовхнути до поляризації.

Наслідки поляризації можуть призвести до того, що коли люди стикаються з усе більш екстремальними позиціями, які займають або еліти, або політичні маргінали їхніх партій, негативна партійність може підштовхувати їх до виправдання все більш екстремальних позицій власної партії через процеси когнітивного дисонансу та вмотивованої аргументації. Зростаюча політична поляризація еліт розглядається як загроза демократії і може перешкоджати ефективному вирішенню деяких найбільш нагальних світових проблем [62].

Демократичні мас-медіа характеризуються ліберальною або прогресивною редакційною позицією, відданістю питанням соціальної справедливості, відповідністю політичному порядку денному демократичної партії та обслуговуванням ліберально орієнтованої аудиторії. Вони акцентують увагу на висвітленні соціальних, політичних і культурних проблем, підтримують прогресивну політику та цінності, такі як рівність, права людини, захист навколишнього середовища, соціальні програми, культурна різноманітність та свобода творчого самовираження. Просувають прогресивні ініціативи, такі як реформа кримінальної юстиції, кліматичні зміни, доступна освіта та охорона здоров'я. Відстоюють ідеї толерантності, інклюзивності, рівних можливостей для всіх громадян.

У демократичних ЗМІ часто спостерігається партійна упередженість, яка проявляється у висвітленні політичних подій. Новини часто підкреслюють позитивні аспекти прогресивних ініціатив, а критикують консервативні підходи, не завжди надаючи можливість висловлювання протилежних точок зору. Це може призвести до створення ехокамери, де люди отримують лише підтвердження своїх власних переконань. Також існує занепокоєння щодо чесності та об'єктивності журналістів, оскільки інформація може бути викривлена або перебільшена для підтримки певних політичних позицій.

Подібно до минулого підрозділу, в цьому для розгляду наводяться лівоцентристське та ліве американські медіа. До першого виду MBFC дає таку характеристику: *«Загалом, ми оцінюємо New York Times як лівоцентристську упереджену газету на основі формулювань та підбору матеріалів, які помірно надають перевагу лівим силам. Газета вважається одним із найнадійніших джерел новинної інформації завдяки належному підбору джерел та авторитетним журналістам/редакторам. Невдалі перевірки фактів стосувалися редакційних статей, а не прямих репортажів»* [35].

The New York Times (іноді скорочено NYT) – американська щоденна газета, заснована і безперервно видається в Нью-Йорку з 18 вересня 1851 року компанією The New York Times Company.

The New York Times була заснована американським журналістом і політиком Генрі Джарвісом Реймондом і колишнім банкіром Джорджем Джонсом. Згідно зі статтею в NYT, Реймонд сформулював політичну позицію The New York Times так: *«Ми будемо консервативними у всіх випадках, коли вважатимемо консерватизм необхідним для суспільного блага; – і ми будемо радикальними в усьому, що, як нам здається, потребує радикального лікування і радикальної реформи»* [15].

Газета «The News York Times» висвітлює новини (світові, національні, ділові), авторські колонки, редакційні статті, мистецтво, кіно, театр, подорожі, путівник по Нью-Йорку, їжу, дім і сад, моду та стиль. Джозеф Кан є нинішнім виконавчим редактором.

У статті Politico йдеться про те, що Дональд Трамп часто критикує The New York Times у своєму Twitter-акаунті [27]. Трамп називає NYT «фейковими новинами», «наївними», «тупими» і «провальною газетою». Однак CNBC повідомляє, що компанія продемонструвала значне зростання, додавши 157 000 нових цифрових підписок в останньому кварталі 2017 року, і продовжує зростати [17]. NYT дивиться на проблеми з прогресивної точки зору і вважається «ліберальною». Згідно зі звітом Pew Research Centers про медіа-поляризацію, «ідеологічне розміщення аудиторії кожного джерела» визначає аудиторію New York Times як «послідовно ліберальну» [17]. З 1960 року The New York Times підтримує лише кандидатів у президенти від Демократичної партії. Крім того, опитування інституту Reuters показало, що 44% респондентів довіряють висвітленню їхніх новин, а 33% не довіряють, що ставить газету на 6 місце за рівнем довіри серед основних постачальників новин у США [24].

NYT використовує емоційно забарвлену мову в заголовках, таких як «Трамп знову брехливо звинувачує демократів у своїй тактиці роз'єднання» [14], однак вони використовують достовірні джерела, такі як law.cornell.edu, Financial Times і The Washington Post. Вибір матеріалів, як правило, збалансований, проте формулювання в більшості випадків схиляються вліво. Редакційні статті в NYT майже завжди надають перевагу лівим силам і іноді є неточними (див. Додаток В).

Factual Search показує, що New York Times робив неправдиві заяви в репортажах, але завжди вносить виправлення в ці історії, як тільки з'являється

нова інформація. Крім того, помилкові факти траплялися на сторінках з авторськими статтями, а не в прямих новинах [46].

Надмірний нахил до будь-якої політичної ідеології не додасть медіа глобальної довіри. Так, така політика може привернути людей, які хочуть отримувати думки, з якими попередньо згодні, але це може позачитися на об'єктивності висвітлені реальності. Тим не менш, медіа з лівим нахилом популярні в США і впливають на інфопростір. Прикладом такого медіа є MSNBC. У своєму дослідженні MBFC каже: *«Загалом, ми оцінюємо MSNBC як ліве упереджене медіа на основі підбору сюжетів, які послідовно надають перевагу лівим істеблішментам. Ми також оцінюємо їх як змішані за фактичне висвітлення подій через ведучих новин та веб-сайт, що випускає відверто неправдиві заяви»* [32].

MSNBC є американською базовою кабельною та супутниковою телевізійною мережею, яка висвітлює новини про поточні події. Телеканал належить NBCUniversal News Group, підрозділу NBCUniversal, який належить Comcast. Окрім випусків новин, на MSNBC виходять такі програми, як «Ва-банк з Крісом Хейсом», «Жорстка гра з Крісом Метьюзом» та «Шоу Рейчел Меддоу», яке веде ліберальний аналітик Рейчел Меддоу. На MSNBC також є помірковані консерватори, а саме «Ранковий Джо» Джо Скарборо, співведучий ліберального коментатора Міки Бжезинського [33].

Телеканал новин MSNBC був заснований у 1996 році в результаті злиття компаній Microsoft (MS) та NBC. У 2005 році Microsoft припинила партнерство з телеканалом MSNBC, але веб-партнерство зберігалось до 2012 року, коли Microsoft і NBC повністю відокремилися один від одного. Доходи виданню приносять реклама та плата за кабельне/супутникове мовлення.

MSNBC використовує сильні емоційно забарвлені заголовки, такі як «Сенатор від Республіканської партії каже, що він “стурбований” тим, що

Трампа був “причетний до злочину”» [7], і «Коен отримує 3 роки в'язниці за приховування “брудних справ” Трампа» [13]. Загалом, підбір сюжетів відбувається на користь лівих сил, однак вони також час від часу піддаються критиці з боку лівих організацій. Salon опублікував статтю, в якій критикував MSNBC за використання консерваторів типу «республіканець ніколи не трамп» [45]. Згідно зі статтею, вони «навантажують ефір напіврозкаяними консерваторами та ігнорують лівих активістів, і MSNBC робить нації ведмежу послугу». Іншими словами, MSNBC настільки зосередився на негативному висвітленні Дональда Трампа, що ігнорує прогресивних лівих і фактично рухається вправо.

Однак загалом, за даними Pew Research Center, MSNBC має ліберальну аудиторію, що свідчить про те, що контент і вибір сюжетів мають тенденцію до лівого ухилу, щоб привабити їхню основну аудиторію [5]. Крім того, MSNBC часто негативно висвітлює діяльність прогресивних кандидатів. В опитуванні 2018 року, проведеному Фондом Найта/Геллапа, було виявлено, що громадськість оцінює MSNBC як 3-тє найбільш упереджене медіа-джерело (ліворуч) після Fox News і Breitbart (праворуч).

Під час висвітлення новин MSNBC здебільшого надає відеосюжети від репортерів з місць подій [57]. Текстові новини надходять безпосередньо з лівоцентристського сайту NBC News. При подачі прямих новин MSNBC спирається на факти і добре підібрані джерела. Вони використовують NBC News як першоджерело, але через те, що деякі запрошені політичні експерти поширюють дезінформацію у своїх щоденних програмах, не можна поставити MSNBC високу оцінку за достовірність фактів в цілому (див. Додаток Г).

Опитування Pew Research 2014 року показало, що 48% аудиторії MSNBC є постійно або переважно ліберальними, 33% – змішаними, а 18% – постійно або переважно консервативними [5]. Крім того, опитування інституту Reuters

показало, що 46% респондентів довіряють висвітленню їхніх новин, а 35% – ні, що ставить їх на 5 місце за рівнем довіри серед основних постачальників новин у США [24].

1.3. Масмедіа незалежних політичних сил: характеристика, аспекти подачі інформації

Незалежність медіа є критично важливою для забезпечення демократії. Це означає, що ніхто не має контролювати або впливати на зміст новин, а медіа повинні мати повну свободу вибору того, що вони публікують. Це забезпечує достовірну інформацію, яка є основою для прийняття рішень громадянами і їхніх обраних представників. Медіа також виконують важливу роль у виявленні корупції та компенсуванні слабкостей судової системи. Вони є джерелом життя демократії, де громадяни можуть спілкуватися та впливати на суспільні процеси. Усе це робить незалежні медіа невід'ємною складовою стійкої демократії.

«Свобода преси, захищена Першою поправкою, має вирішальне значення для демократії, в якій уряд підзвітний народу. Вільні ЗМІ функціонують як сторожовий пес, який може розслідувати та повідомляти про правопорушення уряду. Вони також є живим ринком ідей, засобом, за допомогою якого пересічні громадяни можуть висловлювати свої думки та отримувати доступ до широкого спектру інформації та думок», – так про закони про захист медіа висловлюється Американський союз громадянських свобод [31].

Не існує повністю об'єктивного американського джерела новин, так само як і об'єктивного міжнародного джерела новин. Потрібно усвідомлювати упередженість, читати і порівнювати історії з різних точок зору.

Хороша практика – читати місцеві газети, щоб отримати найточнішу інформацію про конкретні події. Скажімо, в національних новинах розповідають про подію, що сталася в Далласі, штат Техас, наприклад, про вбивство поліцейських. Кожен новинний ресурс в країні буде обговорювати цю подію. Однак найкращими і найточнішими джерелами будуть місцеві незалежні газети, телебачення і радіостанції в районі Далласа. Само собою зрозуміло, що офіційні джерела, якщо вони доступні, також є важливими. Новини можуть допомогти інтерпретувати офіційні документи та заяви, а також дати уявлення про реакцію громадськості.

Взаємодія незалежних медіа в США зі своєю аудиторією спрямована на двосторонню взаємодію. Незалежні медіа часто залучають громаду до процесу збору та висвітлення новин. Це може включати залучення місцевих жителів як громадянських журналістів, які надають інформацію про події у своїх громадах. Вони організовують громадські зустрічі, дискусійні панелі та інші заходи, що дозволяють обговорювати важливі питання безпосередньо з журналістами та редакторами. Це сприяє розвитку діалогу між медіа та громадою. Також незалежні медіа часто використовують краудфандинг та підписки як методи фінансування, що не тільки забезпечує фінансову стабільність, але й залучає аудиторію до підтримки медіа-ініціатив.

Використання інтерактивних онлайн-платформ, таких як соціальні мережі, блоги та коментарі під статтями, дозволяє аудиторії легко взаємодіяти з їх контентом та висловлювати свої думки. Проведення регулярних опитувань та голосувань серед читачів для збору зворотного зв'язку та розуміння, які теми та питання є найважливішими для громади.

Сильна сторона таких медіа полягає у тому, що вони точно визначають пріоритетні питання місцевого значення. Фокусування на висвітленні місцевих новин та проблем, що є важливими для конкретних громад. Це включає

репортажі про місцеву політику, економіку, соціальні питання та культурні події. Співпраця з місцевими неурядовими організаціями, громадськими групами та іншими інституціями для висвітлення питань, що мають велике значення для місцевих жителів.

Незалежні медіа часто стикаються з фінансовими обмеженнями, що ускладнює залучення та утримання талановитих журналістів, інвестування у високоякісний контент та технології. Великі медіакорпорації мають більше ресурсів для просування свого контенту та залучення аудиторії, що створює значну конкуренцію для незалежних медіа. Незалежні медіа можуть стикатися з тиском або переслідуванням з боку політичних або корпоративних сил, що може обмежувати їхню редакційну незалежність та здатність до об'єктивного висвітлення подій.

Використання новітніх технологій для створення інноваційного контенту, зокрема мультимедійних форматів, інтерактивних історій та мобільних додатків, дозволяє залучати нову аудиторію та підвищувати якість висвітлення подій. Співпраця з іншими незалежними ЗМІ, громадськими організаціями та міжнародними партнерами може допомогти обмінюватися ресурсами та досвідом, створювати спільні проекти та підсилювати голос незалежних медіа. Фокус на висвітленні тем, які є важливими для меншини та маргіналізованих груп, дозволяє залучати нову аудиторію, яка часто ігнорується великими медіакорпораціями. Активна взаємодія з аудиторією через краудфандинг, підписки та інші форми підтримки дозволяє незалежним медіа зберігати свою фінансову та редакційну незалежність.

Незалежні медіа в США відіграють ключову роль у демократичному суспільстві, забезпечуючи об'єктивне та неупереджене висвітлення подій, підтримуючи свободу слова та сприяючи участі громади у важливих суспільних процесах.

Проблема з висвітленням російсько-української війни полягає в тому, що незалежні від фінансового чи корпоративного фінансування медіа є здебільшого локальними і висвітлюють тільки новини певного міста чи штату. Або ж вони направлені на якусь ексклюзивну тематику. Українську тематику неможливо омаїнути, якщо медіа розповідає про глобальні події або соціальні проблеми. Наприклад, Truthout – незалежне медіа, яке позиціонує себе прогресивною новинною організацією і якраз-таки висвітлює різноманітні соціальні проблеми. Truthout має веб-сайт і поширює щоденний інформаційний бюлетень. За час вторгнення його автори написали близько 50-ти матеріалів, що стосувалися України (при цьому варто зазначити, що останні публікації датуються липнем 2023-го року із заголовком «Російські прогресивні та антивоєнні сили можуть знайти простір після невдалого перевороту» [49]).

Незважаючи на те, що медіа є незалежним, воно все одно має сильний нахил вліво, виходячи з вибору сюжетів і політичних позицій, що надають перевагу лівим силам [58]. Подібна ситуація із відомою неприбутковою організацією журналістських розслідувань ProPublica, яку характеризують як лівоцентристську [41].

Тобто незалежність медіа від урядового фінансування не позбавляє його від політичної упередженості. Для цього дослідження варто було знайти неприбуткове медіа з найменшим рівнем упередженості. За даними MBFC таким є Radio Free Europe/Radio Liberty: *«Загалом, ми оцінюємо Radio Free Europe/Radio Liberty як найменш упереджене на основі нейтральної мови та збалансованості висвітлення. Ми також оцінюємо його як “Переважно фактологічне”, а не “Високе” через те, що вони зрідка публікують проамериканську урядову пропаганду»* [43].

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) – приватна, неприбуткова, мультимедійна телерадіомовна корпорація, заснована і фінансована урядом

США під час холодної війни для протидії радянській пропаганді. Згідно з їхньою сторінкою про компанію, їхня місія полягає в наступному. Журналісти RFE/RL повідомляють новини в 20 країнах, де вільна преса заборонена урядом або не є повністю встановленою. Надають те, що багато людей не можуть отримати на місцях: новини без цензури, відповідальне обговорення та відкриті дебати.

Наразі Конгрес США фінансує RFE/RL через Broadcasting Board of Governors (BBG). BBG є двопартійним федеральним агентством, що здійснює нагляд за всіма службами міжнародного мовлення США. Президентом RFE/RL є Джеймі Флай, а віце-президентом/головним редактором програм – Дейзі Сінделар.

Рідко, але Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) публікує деякі статті без гіперпосилання на джерело. Однак наприкінці кожного матеріалу вони вказують джерело інформації, пишучи: «За матеріалами AP, AFP та Reuters». Вони також використовують інші інформаційні агентства.

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) використовує заголовки, написані в нейтральному тоні, без упередженості на користь тієї чи іншої сторони. Вони також проводять інтерв'ю та готують репортажі через своїх кореспондентів у відповідних країнах; однак важко визначити їхню точність або те, чи відбулися ці інтерв'ю. З точки зору подачі новин, RFE/RL є збалансованою і отримує інформацію з надійних медіа (див. Додаток Г).

Radio Free Europe спочатку було створено як урядовий пропагандистський орган для впливу на Європу. З часом вони відійшли від пропаганди, однак у 2016 році їх критикували за проурядову рекламу у Facebook. За останні 5 років не було жодної невдалої перевірки фактів.

Наразі RFE/RL оголошено «небажаною організацією» російським урядом. Якщо читач перебуває в росії або на підконтрольній росії території України і

маєте російський паспорт або є особою без громадянства, яка постійно проживає в росії або на підконтрольній росії території України, то за поширення, вподобання, коментування або збереження їх контенту, а також за зв'язок з ними людині може загрожувати штраф або тюремне ув'язнення. Про це вони повідомили на своїй сторінці та виклали інструкцію, як дивитись їх контент [51].

Загалом, RFE/RL найменш упереджені на основі нейтральної мови та збалансованості висвітлення. Їх оцінили як «Переважно фактологічні», а не «Високі» через те, що вони нечасто публікують проамериканську урядову пропаганду.

Висновки до розділу: Масмедіа США впливають на імідж країн у всьому світі через широке охоплення та висвітлення глобальних подій, політики, культури та економіки. Однак, власність на медіа є висококонцентрованою, що може призводити до переваги прибутку над журналістикою, що відповідає суспільним інтересам. Медійний ландшафт США характеризується високим ступенем свободи та незалежності, але існують побоювання щодо непрямого впливу, такого як політична реклама та лобіювання. Республіканські медіа адаптують контент для своєї консервативної аудиторії, надаючи перевагу темам, що підтримують їхні політичні позиції. The Wall Street Journal та Fox News є прикладами медіа, які використовують емоційно забарвлену мову та можуть містити пропаганду та неправдиві твердження.

Демократичні мас-медіа відзначаються ліберальною або прогресивною позицією, спрямованою на підтримку соціальної справедливості та прогресивних цінностей. Вони акцентують увагу на важливих соціальних, політичних і культурних питаннях, підтримують рівність, права людини, захист навколишнього середовища та інші прогресивні ініціативи. Прикладами таких медіа постають. Однак, у таких ЗМІ може спостерігатися певна партійна

упередженість, яка може призвести до виникнення ехокамери та обмеження доступу до різних точок зору.

Немає повністю об'єктивних американських або міжнародних джерел новин. Важливо розуміти, що всі медіа мають свої упередженості, тому необхідно читати і порівнювати історії з різних точок зору. Проблема з висвітленням російсько-української війни полягає в тому, що незалежні від фінансового або корпоративного фінансування медіа зазвичай обмежені локальними новинами або спеціалізуються на конкретній тематиці. Тим не менш, медіа, що незалежні від політичної упередженості.

РОЗДІЛ 2. Відображення агресії росії проти України в американських масмедіа з початку повномасштабного вторгнення

2.1. Проукраїнські наративи в американській публіцистиці

Повномасштабна війна росії проти України продовжується вже понад два роки. Віяння російської пропаганди досі можна почути від світових представників влади, а сама країна-агресор не зупиняється та просуває проросійські наративи до західних медіа.

Особливо гостро стає питання наявності таких наративів в медіа Сполучених Штатів Америки. Під час багатомісячної підготовки до президентських виборів, особливо важливо слідкувати за чистотою в інфопросторі, спростовувати фейки та впливати на американські медіа. В іншому випадку, шкідливі наративи попадуть до уряду, а підтримка американських громадян знизиться. Американці споживають інформацію через медіа: республіканської партії, демократичної, мейнстрімні, сприймаючи Україну через призму того, як країну, уряд та громадян подають на сторінках видань.

Тема стратегічних наративів в останні роки стала досить популярною серед науковців, але її ще не вивчено до кінця через розбіжності та білі плями, зокрема у нормативно-правовій та структурно-функціональній площині. Сучасна інформаційна епоха вимагає пошуку інструментів для створення та взаємодії з інформаційним впливом. Інформаційна війна стала невід'ємною частиною сучасних конфліктів, як підтверджує повномасштабна війна росії проти України.

Стратегічний наратив є одним з найбільш впливових методів у системі стратегічних комунікацій з погляду національної безпеки. Він поєднує в собі

методи переконання та сугестії, що робить його ефективним навіть серед аудиторії з базовим рівнем критичного мислення. Наративність тексту може бути визначена як наявність внутрішньої структури та зміни станів і історії. Функціонування стратегічного наративу передбачає його фікціональний характер, де ідея або думка можуть бути вигаданими, але виглядають реальними завдяки відповідним ознакам. Наративи часто модифікують історії, спотворюючи сприйняття аудиторії залежно від бажань та мети наратора.

Стратегічний наратив може бути розглянутий як система історій, які спільно створюють або підтримують певний наратив. Ці історії можуть бути фікціональними, але зазвичай ґрунтуються на реальних подіях, які модифікуються під час наративу. Вони мають логічну побудову, фактичну базу та спрямовані на корекцію світосприйняття аудиторії. Дослідники визначають критерії наративу як техніки впливу, включаючи зміст матеріалу, психічний стан аудиторії та часові інтервали, які дозволяють осмислити інформацію.

На стратегічні наративи про гідність та моральний дух українців у ситуації безпеки та налаштованість українського війська на відсіч агресору швидко реагує контрнاراتив, спрямований на залякування та виклик почуття зневіри та страху. Це робиться не від імені російських лідерів, але за їхнім режисерським планом.

У сучасному інформаційному просторі важливо не лише реагувати на дезінформацію, але й активно пропонувати альтернативні наративи, які підкреслюють силу та гідність України. Стратегічні комунікації передбачають не лише відповідь на антиукраїнські тези, але й створення позитивних сюжетів, які підтримують національну гідність та моральний дух українців. Наприклад, наративи про гідність та рішучість українців у відстоюванні своїх прав та територіальної цілісності допомагають створити позитивну "рамку" для

сприйняття ситуації в Україні як виклику, який можна подолати завдяки єдності та відваги [50, с.109].

Наратив може проявитися через внутрішню особисту упередженість автора, навіть якщо він повідомляє «лише факти». Це проявляється в тому, що автор вважав важливим, до чого потребував додаткової уваги чи повторення. Це проявляється в прикметниках, ступенях порівняння, які мали б підкреслити деталі тексту. Автор і редакторський колектив вирішує, яка історія є важливою і яка частина самої історії є важливою. В більшості випадків журналісти є збалансованими і справедливими у своїх твердженнях, без нав'язування своєї думки, але іноді трапляються і неумисні винятки.

Якщо навчитися розрізняти «новини» та «редакційний контент», то всі наведені нижче ресурси будуть хорошими зразками медіа. Коли це можливо, потрібно намагатися отримати інформацію з першоджерела. Скажімо, в новині йдеться про те, що Дональд Трамп сказав одне або президент Байден відповів це. Після прочитання новини потрібно переглянути відеозапис або прочитати стенограму, щоб переконатися, чи відповідає публікація тому, що було сказано насправді. Іноді джерела новин вирізають важливі пояснення, які надають контекст. Іноді вони дають упереджені перекази. Заголовки також можуть вводити в оману і не точно відображати те, про що йдеться в історії. Заголовки часто пишуть копірайтери, щоб привернути увагу читача, або редактори, деякі з яких не тільки упереджені, але й вороже налаштовані.

Наявність проукраїнських наративів в американських медіа не залежить виключно від приналежності до партії. Так, в демократичних медіа значно менші шанси зустріти проросійські наративи, але і на сайті правого Fox News було виявлено чимало статей із нейтральним та позитивним висвітленням України.

На аналіз для дослідження було взято більше 50-ти публікацій із американських масмедіа:

- що показують підтримку демократичної партії: The New York Times, MSNBC;
- що показують підтримку республіканської партії: Wall Street Journal, Fox News;
- що не показує підтримку до жодної політичної партії і позиціонується, як незаангажоване: Radio Liberty.

Супутньо із цим опрацьовувались публікації із цитуванням американських медіа українськими новинними службами, а також огляди українських медіа роботи масмедіа США. Матеріали дослідження викладені медіа за період від 24-го лютого 2022-го по 31-е березня 2024-го року.

Для початку варто зазначити, що часта публікацій із проукраїнськими наративами була щонайменше вп'ятеро більше, ніж з проросійськими. Це попередньо показує позитивну тенденцію у висвітленні України на сторінках американських медіа. Wall Street Journal в цілому показує Україну з хорошої сторони, розвиває ідеї її незалежності та бажання відмежуватися від росії. Наприклад, як в публікації «Дивіться: Україна зняла радянські серп і молот з величезної київської статуї» від 31-го липня 2023-го року [36]. Також медіа просуває наратив важливості допомоги Україні у матеріалі «Західні країни шукають нові способи допомогти у фінансуванні відновлення України» від 21-го червня 2023-го року [19].

Щоправда, редакція Wall Street Journal може припуститися помилок, що не прямо, але опосередковано можуть створити плацдарм для неправильного сприйняття або російських маніпуляцій. Наприклад матеріал «Російський льотчик розповів про перехід до України і закликав інших наслідувати його приклад» від 5-го вересня 2023-го року показує українську армію з позитивної

сторони, але в останньому реченні прикріпленого відео перехід російського військового називають «захопленням» («capture»). Це може створити помилкове враження у читача, який неуважно гляне на висновок матеріалу. Також помилки можна припуститися при оформленні заголовку. 30-го листопада 2023-го року Вокс Україна виклала в мережу розбір ситуації, в якій у мережі поширювали інформацію, ніби видання Wall Street Journal опублікувало статтю під заголовком «Настав час припинити магічні роздуми про поразку росії». В самій статті думки та прогнози були проукраїнські, але статтю процитували вибірково. У матеріалі автор закликав США та союзників відійти від «магічного мислення» щодо поразки росії за допомогою низки короткострокових кроків та сконцентруватись на розробці довгострокової стратегії перемоги України [46]. Саме формування заголовку неабияк сприяло написанню статей у російській мережі, адже скрін з сайту Wall Street Journal можна легко прикріпити і тим самим зробити свій фейк павдоподібнішим.

Якщо перейти до видання лівого спрямування MSNBC, то у своїх матеріалах воно показує як і військових України, так і простих українців, що мають боротися із більшим загарбником. Прикладом такого є матеріал «“Ми не боїмося”, – каже директорка Аспен Інституту Київ», який вийшов на початку вторгнення, 8-го березня 2022-го року. В ньому Юлія Тичківська, яка була змушена покинути свій дім через російські атаки, каже, що її країна бореться за світову свободу та демократію [14]. MSNBC показує і перешкоди, з якими стикнулися американці, що були пов'язані з Україною, як в матеріалі ««Це розриває серце»: як майбутні батьки справляються із затримками в усиновленні в Україні» від 13-го квітня 2022-го року, в якому розповідаються історії українських дітей, які перебувають у процесі усиновлення сім'ями в США: *«Вони опинилися в невизначеності через російське вторгнення»* [32].

Також Уніан в матеріалі «Військовий аналітик MSNBC став на захист України і розповів про інтернаціональний легіон» від 19-го квітня 2022-го року цитував розповідь військового аналітика американського телеканалу MSNBC і відставного офіцера розвідки ВМС США Малкольма Ненса, який приєднався до ЗСУ для захисту України від російської агресії. Сам MSNBC, висвітленням такого вчинку свого робітника, показує небайдужість західного світу та готовність допомагати Україні [38].

Звісно, автори MSNBC показують і ситуацію на фронті, як в матеріалах «Чи зможе Київ протистояти російському нападу, що насувається?» від 14-го березня 2022-го року, в якому йдеться про те, що російські війська намагаються оточити Київ, але українці залишаються впевненими у своїй перемозі [11], та в матеріалі «“Приголомшливо”: Україна повертає землі, які, за словами Путіна, будуть російськими “назавжди”» від 4-го жовтня 2022-го року [8].

Увагу українських медіа також привертали інтерв'ю та коментарі, що їх MSNBC брали в українських представників та активістів. В матеріалі «Інтерв'ю посла MSNBC про наслідки нещодавнього рішення МКС і важливість ще більшої мобілізації міжнародних зусиль для притягнення рф до відповідальності» Посольство України в Сполучених Штатах Америки посилається на інтерв'ю інтерв'ю MSNBC, в якому Посол України в США Оксана Маркарова приєдналася до Андреа Мітчелл, щоб відреагувати на візит Владіміра Путіна до Криму та Маріуполя, територій, захоплених Росією, після того, як МКС видав ордер на його арешт за депортацію українських дітей: *«...в контексті візиту очільника Китаю до рф нагадала всім слухачам, що формула миру запропонована Президента Зеленським ще під час виступу в ООН в 2022 році і для досягнення справедливого миру росія має припинити загарбницьку війну і покинути нашу територію у міжнародно визнаних кордонах»* [43].

Попри не надто хорошу репутацію телеканалу Fox News серед українців, це медіа за вказаний у дослідженні період випустило не один матеріал, в якому висловлювала проукраїнські наративи. Їх висвітлення війни здебільшого зосереджувалося на політичному аспекті, як допомога Україні відобразиться на економіці, що говорить Конгрес з цього приводу, яка ситуація на фронті.

Часто Fox News показує війну в Україні в своїх матеріалах через змістовні матеріали з оглядами подій та рішень на фронті. Такі новини зазвичай показують нейтральний виклад новин, але автори часто підбирають такі цитати та заголовки, які навіть проукраїнську новинну статтю можуть ненароком перетворити у потенційне знаряддя російської маніпуляції. Як наприклад матеріал із заголовком «Україна здійснила масштабне відведення військ, що стало ключовою перемогою для Путіна та росії» від 17-го лютого 2024-го року із підзаголовком «Цей крок дає росії моральний стимул напередодні дворічної річниці конфлікту і президентських виборів в росії» [13]. Або у матеріалі «“Уривчасті” перемоги України над російським флотом забезпечують маловідомий, але життєво важливий успіх» від 25-го січня 2024-го року, вставили на початку таку цитату: *«Навіть зараз, коли багато аналітиків відмовилися від здатності України перемогти набагато потужнішу армію та економіку – Росію, – Київ продовжує докладати величезних зусиль, щоб залишитися в боротьбі, а не вести переговори з агресором», – сказав Кофлер. «Якщо українці зуміють зберегти морський коридор і підтримувати такий же пристойний рівень експорту зерна, як це було в грудні, це збільшить шанси нації на виживання, хоча й не на перемогу, проти наступу росії»* [1]. В кінці самої публікації Fox News повідомляє, що у грудні Інститут вивчення війни написав аналіз вражаючих досягнень України в майже непоміченій битві, зазначивши, що Україна змінила російські військово-морські моделі операцій, змусивши Чорноморський флот перемістити деякі кораблі подалі від своєї

головної бази в Севастополі і перешкоджаючи здатності флоту втручатися в морську торгівлю в регіоні.

Нейтральніший показ новин виходить, коли автори беруть інформацію з таких джерел як Reuters або Associated Press, як в матеріалі від 29-го лютого 2024-го року «росія захоплює все більше українських міст, Україна збиває все більше військових літаків» [26].

Багато публікацій були зосереджені на словах та діях президента Володимира Зеленського. Наприклад, у матеріалі «Зеленський хвалить “героїчних” солдатів у прев'ю ексклюзивного інтерв'ю Брета Байєра для FOX News: “без плану Б”» від 21-го лютого 2024-го року, головний політичний ведучий FOX News Брет Байєр взяв інтерв'ю у Володимира Зеленського на передовій війни [5]. Також на думках та виступах Зеленського зосереджуються в огляді під назвою «Україна завдає нищівного удару по росії, знищивши ключову базу: “переломний момент” у конфлікті – звіт» від 22-го вересня 2024-го року [3].

Як і минулі медіа, Fox News не оминає людську сторону війни, соціальні проблеми, що виникають із нею. Наприклад в матеріалі «Українська “Підпільна залізниця” рятує викрадених українських дітей з російських таборів перевиховання» від 7-го лютого 2024-го року розказано про трьох українських підлітків, які втекли з цих таборів за допомогою своїх родичів та групи Save Ukraine [15]. Як українці протистоять на полі бою, використовуючи розум, показано в матеріалі «Україна отримала перевагу у війні з Путіним за допомогою штучного інтелекту: «безпрецедентний полігон для випробувань» від 7-го липня 2023-го року [4].

Також були присутні і матеріали, які на початку вторгнення пояснювали американській аудиторії, як безпосередньо допомогти Україні – матеріал «Як допомогти народу України: 3 ідеї для благодійності» від 25-го лютого 2024-го

року [18]. Також прикладом позитивного впливу на американського читача слугує редакторська стаття від 15-го грудня 2022-го року із заголовком «Топ-5 причин, чому Америка повинна підтримати Україну і допомогти їй перемогти Росію» [7].

Якщо звернутися до того, як Україну висвітлювало незаангажоване медіа Radio Free Europe/Radio Liberty, то результати в цілому позитивні, але не без неприємних деталей. Вже звично, матеріали наголошували на важливості надання допомоги Україні, часто в сумші із публікаціями про політичні виступи президента України, як в матеріалах «Українські війська будуть змушені відступити без допомоги США, – Зеленський» від 30-го березня 2024-го року [35] та «Зеленський заявив, що “ілюзія” домінування росії в Чорному морі “тане”» від 24-го жовтня 2023-го року [34].

Щоправда, іноді вибір слів, як і в минулих медіа, викликає запитання. У матеріалі «Зеленський пообіцяв, що Україна «вистойть» на тлі невпинних російських ракет і безпілотників» від 31-го березня 2024-го року в першому абзаці українського президента описали прикметником «defiant» («зухвалий», «визивний», «демонстративний», «недовірливий»), підстав для чого було складно знайти: *«Україна пережила чергову ніч російських бомбардувань: безпілотники і ракети націлилися на цивільні об'єкти, включаючи енергетичну інфраструктуру, в декількох місцях по всій країні, повідомили київські військові, в той час як зухвалий український президент Володимир Зеленський пообіцяв, що його країна «вистойть», незважаючи на триваючий російський натиск»* [37].

Окермо від слів президента та посадових осіб, про реалії українського війська писали в таких матеріалах як «В Україні презентували новий підрозділ, сформований сибірськими добровольцями» від 25-го жовтня 2023-го року [33], або ж в репортажі «Українські танки беруть на озброєння недосвідчених

російських призовників на Харківщині» від 14-го листопада 2022-го року, в якому українські танкісти на передовій воюють проти нещодавно мобілізованих російських військ. Вони кажуть, що російське підкріплення часто кидається в бій без належного досвіду чи спорядження, і що мертві російські війська негайно замінюються новими призовниками [16].

Вирізняється велика кількість відео- та текстових інтерв'ю та статей про громадян України. Наприклад, в матеріалі «Клієнти об'єдналися, щоб допомогти українському бариста після нападу росіян» від 28-го березня 2024-го року мова йде про рішучу українську баристу, яка пережила російський авіаудар по її кафе, надихнула місцевих жителів своєю сміливістю, і тепер натовпи клієнтів кави, які побачили її вірусне відео, збираються купувати гарячі напої та висловлювати підтримку. *«Це створює значний контраст із видовищем вибуху вікон, зафіксованим на камеру відеоспостереження кафе 25-го березня»* [31].

Подібними матеріалами, що просувають міць, талант та незламність українців – є «Поки росія підриває електростанції, українці просуваються на фронті відновлюваної енергетики» від 22-го березня 2024-го року [23], «Талановита 7-річна українська біженка малює свій шлях через війну» від 31-го січня 2023-го року, [12] та «Українська військова медицина возз'єдналася з донькою, яку вивезли до росії» від 27-го січня 2023-го року [10].

Про жахи війни для жителів України розповідають і в контексті окупованих і звільнених міст, в матеріалах «Два роки по тому масове вбивство мирних жителів у Бучі “неможливо забути”» від 30-го березня 2024-го [30] та «Звільнені херсонці розповідають про опір російській окупації» від 15-го листопада 2022-го. В матеріалі йдеться про те, як через кілька днів після звільнення українськими військами жителі південного міста Херсона розповідали журналістам про те, що вони пережили протягом восьми місяців окупації російськими військами. Кореспондент Current Time Борис Сачалко

побував у місті та поспілкувався з мешканцями, які поділилися своїми історіями опору та того, як вони відмовлялися підкорятися російській окупації [27].

Не всі «людські» матеріали мають такий позитивні прогнози. Коли автор в матеріалі «Повернувшись під контроль України, південний регіон намагається відновитися з наближенням зими» від 25-го жовтня 2023-го року висвітлював історії людей, які залишилися у прифронтових містах, то тон у підсумках став песимістичнішим [24].

2.2. Проросійські наративи в американській публіцистиці

Попри велику роботу з боку українського суспільства, погані прогнози та наративи іноді все одно потрапляють до масових американських медіа. Особливо, коли в американських редакціях з'являються роботи російських лібералів.

На самому початку війни російська пропаганда розповсюджувала багато тез та наративів про причини та цілі свого нападу. Наприклад «неспроможність України, як самостійної держави», «банду неонацистів при уряді», «притиски російськомовного населення». Але їх зарубіжні медіа побороло, висвітлюючи правду, посилаючи своїх журналістів до України, перевіряючи факти та спілкуючись з українцями.

З плином часу наративи постійно змінювались. Станом на 2023-2024 роки наративи, спрямовані на Америку, стали більш специфічними, економічного напрямку.

Так на користь росії з'являються тези, що «Америка просто втрачає кошти», «корумпована влада України розкрадає фінансову допомогу», «це не

війна Америки», «своїми діями США лише затягує війну, потрібно сісти за стіл переговорів», «потрібно звернути увагу на внутрішньополітичні проблеми» [3].

На прикладі масового видання The New York Times можна прослідкувати, як в одному виданні можуть бути присутніми публікації і з проукраїнськими, і з проросійськими темами. Це американське видання одне з найвідоміших і його контент в соціальних мережах вже піддавався аналізу. В статті «Американські соціальні медіа про російсько-українську війну: мультимодальний аналіз», авторка І. Шевченко зазначає: *«The New York Times створює справжній образ геноцидної ВІЙНИ росії проти України та дає справедливую оцінку пов'язаних концепцій»* [47, с. 65].

Попри це, стаття від 19 травня 2022 року під назвою «Війна в Україні стає все складнішою, а Америка до цього не готова». У цьому матеріалі редакція The New York Times зазначає, що *«вирішальна військова перемога України над росією, внаслідок якої Україна поверне собі всю територію, яку захопила росія з 2014 року, є нереальною метою. Хоча планування і бойові дії росії були на диво недбалими, росія залишається занадто сильною, а путін вклав занадто багато особистого престижу у вторгнення, щоб відступити»* [41]. Американські журналісти зазначають, що якщо конфлікт справді призведе до реальних переговорів, українським лідерам доведеться ухвалювати болісні територіальні рішення, яких вимагатиме будь-який компроміс.

Тобто автори роблять натяки на те, щоб Україна йшла мирову угоду з росією (на правах агресора), що в будь-якому випадку є неприпустимою думкою. Такі наративи не настільки розповсюджені, але вони можуть зіграти на поглядах громадянам. Найбільш радикальні ідеї можна побачити в авторських текстах та колонках західних медіа. Проте і частка редакційних матеріалів просувають менш радикальні, але скептичні погляди на війну.

Таким чином, американський читач знаходиться в певному невизначенні, як сприймати агресію росії. В одному ж виданні він може зустріти статті про те, що Україна потребує допомоги у героїчній боротьбі проти агресора, а поряд статтю з наративом, що США надто сильно втручаються в «конфлікт».

Медійна плутанина допомагає росії, оскільки політики постійно озираються на результати соціологічних опитувань. Напередодні президентських виборів у США боротьба триватиме не лише між кандидатами від Республіканської та Демократичної партій, але й всередині партій.

За місяць до цього, 15-го квітня 2022-го, в іншій публікації вже самі The New York Times розкривали тоді ще дійсного, а наразі колишнього ведучого і коментатора американського телеканалу Fox News, який своїми заявами постійно віддзеркалює російську пропаганду.

The New York Times писала про те, що за кілька місяців війни російські медіа частіше почали додавати у свій ефір відео з Fox News. Сама програма Такера Карлсона не відображає загальну інформаційну політику Fox News. Аналітики та журналісти від Fox з більш критичною позицією щодо росії. Його авторське шок в деякі моменти могла збирати біля себе близько 5 мільйонів глядачів, тож слова такого впливового «експерта» не могли не залишитись без уваги світових медіа [56].

Загалом висвітлення The New York Times включає в себе картографування пересування російських військ, інформування читачів про події, надання порад щодо розмов про війну з дітьми та допомоги постраждалим. Він також веде живий блог, який збирає репортажі від журналістів Times, фотографів, аудіопродюсерів і відеооператорів як на місцях, так і в допоміжних бюро.

Американський некомерційне медіа The Conversation провело аналіз заголовків публікацій, в яких висвітлювали російсько-українську війну та війну в Ємені. За словами публікації, заголовки The New York Times про Ємен були

здебільшого зосереджені на подіях, на них припадало 64% усіх заголовків. Навпаки, заголовки про Україну передбачали більший акцент на контексті, на них припадало 73% від загальної кількості статей. Причина, по якій це важливо, полягає в тому, що, зосереджуючись більше на епізодичних або контекстуальних історіях, газети можуть підштовхнути читачів до різних інтерпретацій.

Медіа виявило, що заголовки про Україну, як правило, посиляються на моральні судження, порівняно з більш нейтральним тоном щодо Ємену. росія зображена як жорстокий, неблаганний і нещадний лиходій: «Російські війська б'ють мирних жителів...» і «росія б'є Україну...». У свою чергу українці представлені як герої, які борються за виживання своєї нації, олюднені у своїх стражданнях: «Вони загинули біля мосту в Україні. Це їхня історія».

У висновку можна зазначити, що The New York Times – звісно не єдине американське масмедіа, що висвітлює війну України проти росії, і їх приклади можна розбирати настільки ж довго та більш докладно. З цим добре працюють і українські, і інші зарубіжні медіа, зокрема британські. Така увага безперечно допомагає донести проукраїнські наративи та впливати на американське суспільство. Останнім на цей момент результатом такої роботи є те, що палата представників США ухвалила законопроект щодо виділення допомоги на підтримку України на суму близько 61 мільярда доларів. Якщо американські медіа та уряд та громадян будуть рухатись в такому ж напрямку і тверезо оцінювати вплив своєї підтримки, тоді це дозволить по-справжньому завершити війну, а не за допомогою «переговорів» та «компромісів» з агресором.

Fox News в Україні та росії відомий своїм експедучим такером карлсоном, що за часів ведення свого шоу доклався до популяризації російських наративів та пропаганди на мейнстрімінговому телеканалі з мільйонами глядачів.

9-го лютого 2024-го року ексведучий телеканалу Fox News Такер Карлсон оприлюднив своє інтерв'ю з президентом росії Володимиром Путіним. В інтерв'ю Путін прочитав півгодинну «лекцію» про своє бачення історії і заявив, що Україна не хоче переговорів. Сам ведучий у розмові назвав російське вторгнення «конфліктом в Україні», заявив, що Путін щирий у тому, що думає, і розумний співрозмовник. У Білому домі вважають інтерв'ю Такера Карлсона з Путіним непотрібним. ГУР та аналітики ISW вважають, що ця розмова була спецоперацією російського диктатора, спрямованою на західну аудиторію, щоб поширити пропаганду та показати, що росія не зацікавлена в мирних переговорах [48].

Телекомпанія Fox News припинила співпрацю з телеведучим Такером Карлсоном у травні 2023 року, не пояснюючи причин такого рішення. Сам ексведучий каналу у подкасті журналіста Лекса Фрідмана сказав, що йому вкрай не сподобалася вся частина інтерв'ю з російським президентом, у якій той намагався очорнити Україну [40].

Попри такі слова, вже в червні Карлсон започаткував нове шоу в мережі X (колишній Twitter), де продовжив відстоювати російську дезінформацію. У першому випуску він говорив, начебто це Україна підірвала Каховську ГЕС та «Північний потік», розкритикував підтримку Україні, висміяв президента Володимира Зеленського, звинуватив його у «вбивстві населення» [47].

Звісно, одна людина не ідентифікує позиції цілого телеканалу, до того ж, він вже не працює на ньому, але свій залишок він залишив. Інші ж співробітники не є прибічниками росії. Наприклад Експерт Fox News і оглядач Washington Post Марк Тіссен розкритикував проросійські зовнішньополітичні погляди претендента на участь у президентських виборах у США від Республіканської партії Вівека Рамасвами. Тіссен назвав їх «злочинно безглуздими» й такими, що «абсолютно дискваліфікують» його як потенційного

кандидата [29]. Також 30-го травня 2023-го року вийшла його редакторська стаття, яка розбиває розвінчує антиукраїнський наратив, який стверджує, що Америка має зосередитись суто на своїх справах («Кейс “Америка понад усе” на підтримку України»).

В Україні на час ведення війни виникає багато проблем, про них потрібно говорити, але правильно – не заганняючи своїми словами людей в зневіру. Як і українців, так і американського читача. Таке враження зневіри справляє матеріал The Wall Street Journal від 24-го березня 2024-го року під назвою «Збройні сили України стикаються зі зростаючою нестачею особового складу». *«На заваді призову молодих людей стають політика, демографія та зростаюче небажання українців йти в армію», «Переважає більшість українців підтримує уряд у продовженні боротьби проти росії. Але провал великого контрнаступу України минулого року і втрата десятків тисяч солдатів у цьому процесі похитнули впевненість українців у тому, що вони зможуть відвоювати територію, а також виснажили їхні людські ресурси»,* – так пишуть про це в публікації [22]. Текст не прямо, але вводить у зневіру американського читача і грає на руку російській пропаганді.

Проросійські наративи можуть з’явитися і у лівому MSNBC, особливо, якщо шукати і редакторських статтях, де думка автора може розходитись із позицією редакції. В одному із таких матеріалів MSNBC «Байден відмовляється від ідеї вигнання росії з України» від 3-го січня 2024-го року, автор пише, що, що адміністрація Байдена тихо відмовляється від підтримки прагнення України до повної перемоги. Натомість Білий дім зараз думає про те, як найкраще позиціонувати Україну для переговорів, які можуть призвести до територіальних поступок. *«Ця новина підкреслює провал контрнаступу України, який широко розглядається, і відображає занепокоєння щодо*

скорочення ресурсів як України, так і її союзників, щоб витіснити Росію, яка сильно окопалася» [6].

В публікаціях правого Fox News не було виявлено екстремальних проросійських наративів, можна було побачити хіба що натяки та невдоволення республіканських політичних коментаторів щодо фінансових витрат на захист. Наприклад як в матеріалі «Білий дім підтвердив, що на війну в Україні витрачено понад 100 мільярдів доларів» від 12-го вересня 2023-го року: *«Сенатори-республіканці в січні вимагали від Білого дому надати повний звіт про кошти, витрачені на Україну» [28].* Новина за тоном більше нейтральна, але питання викликають формулювання заголовків інших публікацій, які вставляють посеред тексту статті. Наприклад «Лідери республіканців виступають проти запиту Байдена на \$24 млрд на допомогу Україні, кажучи, що він “заслуговує на ретельну перевірку”», «Запит Байдена на фінансування України спричинив розбірки в Палаті представників: “викидання грошей за двері”» та «Білий дім просить в шість разів більше коштів на Україну, ніж на прикордонну та фентанілову кризу». Неодноразові кричащі заголовки, які наче дискредитують Україну в очах американців.

В той час як війна на виснаження триває, росія нещодавно досягла деяких невеликих успіхів, і Україна почала стикатися з можливістю того, що більше допомоги від Вашингтона може не надійти. Про ситуацію висловився Джордж Баррос, російський аналітик і керівник групи геопросторової розвідки Інституту вивчення війни, в інтерв'ю Fox News Digital в матеріалі «Ситуація в Україні “жахлива”, оскільки поставки боєприпасів скорочуються, а США і Європа сидять на “голодній дієті”» від 30-го березня 2024-го року: *«Українці насправді не мають того, що їм потрібно для більш успішної оборони», «Колективна західна коаліція, яка підтримує Україну, гарантувала, що ми постачатимемо Україні достатньо, і ми не будемо тримати їх на голодній*

дієті», «Але ми також дали їм достатньо, щоб вони не зазнали катастрофічної поразки», – зазначив він [20].

Одна особливість, що привертає увагу, це те, що не в одному з аналізованих медіа, в рубриках «Україна» опиняються новини з рубрики «росія». Це є доволі дивним, з огляду на те, що деякі новини можуть не мати в собі згадок України. Таке спостерігалось і у Fox News, які часто подають коментарі російського президента з того чи іншого приводу. Приклад – матеріал «Путін розповів рідкісні подробиці про війну в Україні, заявив, що миру не буде, поки не будуть досягнуті цілі» від 14-го грудня 2023-го року [25].

Також і в нейтральному Radio Free Europe/Radio Liberty були випадки новин про російських громадян, що з невідомих причин опинилися в українській рубриці. Такі як «Жителі Москви про наслідки війни для мирного населення України» від 15-го листопада 2022-го року [21], або ж «Пропутінські поп-ідоли приїхали проповідувати патріотизм російським школярам» від 29-го березня 2024-го року [9].

Випадки російських наративів, дезінформації, співпраці із російським авторами не залишалися поза увагою українських медіа. Під час аналізу було виявлено безліч матеріалів, що викривають сумнівні дії американських видавництв, наприклад як в матеріалі «Що чують американці від росіян про війну в Україні: статті «російських лібералів» в американських ЗМІ» від 14-го листопада 2023-го року [50], або «Як іноземні ЗМІ допомагають росії» від 22-го жовтня 2022-го року, в якому змістовно розписані проблеми співпраці із журналістами, що раніше працювали на російські теми, як в закордонних медіа дискредитують українських військових і як опиратися розпропаганді у світових медіа [51].

Попри позитивні сподівання, з досліджень українських медіа можна побачити, що і на початку повномасштабного вторгнення, і зараз західні

європейські та американські медіа можуть зачіпати тезу про всюдисущих «неонацистів» в Україні. Протягом восьми років наратив про неонацистів в Україні формувався під впливом міжнародних медіа. Російська дезінформація про «Азов» почала поширюватися через змішання реальних фактів з припущеннями, маніпуляціями та фейками. Початково західні медіа регулярно публікували матеріали про «українських неонацистів», але з часом підход до висвітлення змінився через оборону України від російського вторгнення. Героїчна оборона Маріуполя та Азовсталі змусила західних журналістів переглянути свої погляди і почати писати про «Азов» як про героїв. Однак, не дивлячись на це, публікації про неонацизм в Україні продовжують виходити, що можна побачити в статті Детектору медіа «Американська історія X для російської пропаганди. Як західні медіа шукають «неонацистів» в Україні, а не в росії» від 30-го січня 2024-о року, в якій, окрім низки інших закордонних медіа, знову засвітився The New York Times. Під час рейду Легіону «Свобода росії» та РДК у Белгородській області росії у травні 2023 року Валері Гопкінс у The New York Times писала, що той факт, що група (РДК) привернула увагу своєю діяльністю та відновленням висвітлення зв'язків групи з неонацистами, є незручною подією для уряду України, особливо після того, як президент росії Володимир Путін виправдав своє вторгнення неправдивою заявою про боротьбу з неонацистами та зробив це регулярною темою кремлівської пропаганди [39].

2.3. Прогнозування перемоги України та поразки росії в американських медіа: порівняльний аспект

Українські науковці та журналісти слідували за висвітленням подачі інформації в медіа ще з 2014-го. Тодішня ситуація із засиллям російських

наративів та нерозумінням українського контексту з боку зарубіжних медіа сприяло поверхневому та іноді викривленому образу України.

З 24-го лютого ситуація змінилася. Протягом кількох місяців вторгнення було багато стримування зовнішньої російської пропаганди, видалення матеріалів російських пропагандистських медіа, заборона мовити їм на території Америки та європейських країн. Українські науковці активно писали статті про подачу агресії в медіа різних країн. Особливість більшості статей, що вони були написані англійською мовою, орієнтовані переважно на закордонного читача. Ці публікації представляють наукову цінність, але деякі заяви та прогнози перших з тижнів війни зараз виявились занадто оптимістичними. Наприклад висновок зі статті «Війна в Україні крізь призму зарубіжних ЗМІ» від березня 2022-го року, зазначає: *«Катастрофа російської економіки та нищівна поразка в путінській авантурі не за горами, наголошують провідні західні мас-медіа»* [82, с.18].

Ще активніше моніторили ситуацію українські медіа. В ці місяці вони постійно вивчали, як американські та світові медіа висвітлюють війну і з якого боку, що їм не вдається та як допомогти. Особливої уваги заслуговують публікації від команди інтернет-порталу «Детектор медіа», що регулярно продукує матеріали, в яких пояснює нюанси роботи світових та українських медіа. Як, наприклад, одна з їх ранніх публікацій «Чого західні медіа не розуміють про російсько-українську війну?» від квітня 2022-го року [71].

Відстежувати кореляцію довіри американської аудиторії можна через багаточисельні соціопитування. Результати останніх з них від Pew Research Center, опубліковані в грудень 2023-го та лютий 2024-го року, вказують на те, що:

74% американців вважають війну важливою для національних інтересів США, а 43% – дуже важливою. 59% американців відповіли, що для них війна

між росією та Україною важлива особисто. «Демократи та незалежні кандидати від демократів частіше, ніж республіканці та прихильники республіканців, вважають російсько-українську війну важливою для національних інтересів США (81% проти 69%)» [11].

Частка американців, які кажуть, що США надто сильно підтримують Україну, постійно зростала протягом війни, особливо серед республіканців.

48% республіканців і лише 16% демократів вважають нинішній рівень допомоги США надмірним. *«Увага громадськості до російсько-українського конфлікту за останні місяці мало змінилася. Шість із десяти американців, включно з аналогічною часткою республіканців (62%) і демократів (61%), кажуть, що принаймні уважно стежать за новинами про вторгнення»* [28].

Саме сприйняття загрози також змінилось. Якщо на початку вторгнення опитування від Pew Research Center фіксували, що в березні 2022-го половина американців вважає вторгнення росії в Україну серйозною загрозою інтересам США, то в грудні 2023-го лише третина американців. Інша третина вважає це незначною загрозою, а 10% вважає, що це не загроза.

Наративи грають важливу роль у формуванні світогляду та впливають на сприйняття суспільством подій та реальності. росія використовує наративи про "нездатну державу" та "українських нацистів" для досягнення своїх політичних цілей та легітимізації втручання в Україну. Ці наративи підтримуються різними повідомленнями, спрямованими на формування негативного уявлення про Україну. Наратив України, навпаки, відображає війну як відкриту агресію росії та зображує українців як героїв, які захищають свою країну. Важливо розрізняти російські фейки та дезінформацію, щоб не піддаватися впливу наративів. Інформаційно-психологічний вплив завжди має на меті зміну поведінки, тому важливо бути обережним та критичним до отриманої інформації. Для ефективної інформаційної політики важливо створювати та

контролювати наративи, що впливають на громадську думку та міжнародну спільноту.

Протягом останніх двох років росія веде війну проти України, із підвищенням песимізму щодо перспектив країни. Скептики стверджують, що Україна не зможе перемогти через перевагу росії в ресурсах та слабкість міжнародної підтримки. Однак важливо не дозволити цим настроям впливати на стратегію країни. Потрібно тримати курс та вірити у перемогу, яка можлива з витримкою та баченням. Поразка росії в Україні є важливою не лише для країни, але й для світового порядку, оскільки успіх агресора може заохотити інших авторитарних правителів до подібних дій.

Україна вже досягла визначних результатів у війні, звільнивши понад половину окупованих територій. Це стало можливим завдяки здатності української армії дивувати скептиків і правильній стратегії. Втрати територій на початку війни не означають поразку, а лише частину процесу. Кількісне переважання росії не вирішує все, але правильна стратегія та підтримка допоможуть Україні нанести ефективний удар у відповідь.

Деякі аналітики вважають, що замороження конфлікту та встановлення режиму припинення вогню можуть бути реалістичними варіантами розвитку подій. Прихильники цього сценарію стверджують, що це допоможе зменшити втрати для України та дозволить країні та її партнерам сконцентруватися на економічному відновленні, інтеграції в ЄС та НАТО, а також розвитку оборонних спроможностей. Однак проблема полягає в тому, що це лише відстрочить новий напад росії, яка буде зміцнювати свої позиції на окупованих територіях, готуючись до подальшої агресії. Такий сценарій може призвести до довготривалої окупації та репресій для мільйонів українців. Крім того, навіть якщо цей сценарій знизить ціну для України, він насправді не реалістичний, оскільки росія не проявляла готовності до компромісів у минулому.

Замороження конфлікту може лише відкласти новий напад росії, який може стати загрозою не лише для України, але й для сусідніх країн та членів НАТО.

Деякі скептики можуть стверджувати, що підтримка України в боротьбі за свободу є дорогою та нескінченною. Проте, Україна вдячна за підтримку від США, Європи та інших партнерів, яку використовує максимально прозоро та підзвітно. Кожен долар, інвестований в обороноздатність України, приніс суттєві безпекові дивіденди для країн-партнерів. На думку багатьох, підтримка України є важливою не лише для самої країни, але й для забезпечення стабільності в Європі. Інші країни, такі як Велика Британія, Польща, Нідерланди та інші, також надають значну підтримку Україні, що свідчить про широку підтримку країни у світі.

Україна не просить США відправляти війська на свою територію, а лише просить підтримки для захисту своїх кордонів та демократії.

Незважаючи на поширення хибних наративів про "виснаження", не можна дозволяти їм впливати на процес ухвалення рішень та спільну стратегію у кризовій ситуації. Також не слід вірити у наміри Москви до чесного вирішення конфлікту за столом переговорів. Винагорода за агресію була б визнанням поразки, що мало б серйозні наслідки для України, Сполучених Штатів та їх союзників, а також для всієї глобальної архітектури безпеки.

«З настанням чергової воєнної зими скептичні голоси, що сумніваються в перспективах України, набирають сили. Не на дипломатичних переговорах чи військових планувальних сесіях, але радше в медіа та експертному середовищі. Більшість з них не виступають відкрито за те, щоб Україна припинила боротьбу, але їхній песимізм, підкріплений нібито прагматичними аргументами, несе явну загрозу небезпечних та хибних стратегічних наслідків», – так писав про західні прогнози міністр закордонних справ України

Дмитра Кулеби у авторській статті «Шлях до перемоги» від 14-го грудня 2023-го року України для видання Foreign Affairs (США) [45].

За кілька днів після цього Fox News випустила матеріал під назвою «Найбільші повороти російсько-української війни 2023 року» і в котрому звично провела огляд подій минулих місяців та зазначила, про нечіткість майбутнього.

З їх слів Україна зіткнулася з численними викликами у своїй боротьбі проти росії. Путіну довелося шукати способи продовжити військові дії, не вдаючись до національного призову, що було непопулярним серед російського населення. Російські війська також мали проблеми зі збереженням боєприпасів і шукали підтримку від антизахідних держав, включаючи Північну Корею. Україна спробувала розпочати контрнаступ, але зіткнулася з міцною обороною росії і не змогла завдати значних ударів. Відсутність прогресу призвела до сумнівів щодо подальшого фінансування з боку Конгресу, особливо після терористичної атаки ХАМАС на Ізраїль, на яку США реагували підтримкою Ізраїлю. Зеленський отримав додаткову підтримку від США, але подальше фінансування залишається під питанням [2].

На другі роковини повномасштабного вторгнення росії, українські медіа, окрім своїх авторських матеріалів із прогнозами на наступний рік, робили огляди і думок закордонних медіа. В матеріалі ТСН від 24-го лютого 2024-го року «Уроки для США, втома союзників і блеф Путіна: західні ЗМІ про другі роковини вторгнення РФ до України» докладно це продемонстровано [42].

З нього стає відомо, що The Washington Post зазначає, що характер війни зазнає змін, і уроки, які можна взяти з конфлікту в Україні, стають «вічним ресурсом» для американських військових. Війна перетворилася на виснажливий «фестиваль», де сторони намагаються виснажити одна одну, і традиційні стратегії виявляються застарілими. Україна продемонструвала, що американські

війська повинні переглянути свої підходи до планування місій і використання технологій, щоб бути ефективними в сучасних конфліктах. Армія США почала експериментувати з новими стратегіями, взявши за приклад успішні тактики, використані в Україні, і відмовившись від застарілих підходів.

Люк Макгі у матеріалі CNN пише, Європа стикається зі складними питаннями, пов'язаними з війною в Україні. Відступ України від ключового міста Авдіївка та загроза вето щодо важливих рішень свідчать про руйнування єдності між Європейським Союзом і НАТО. Політичний тиск на підтримку України зростатиме, особливо з урахуванням наближення виборів до Європейського парламенту та можливого повернення Дональда Трампа до влади. Наступні 12 місяців стають вирішальними для європейських союзників щодо України, і питання про надання зброї без допомоги США стає все більш актуальним.

У березні 2024-го Wall Street Journal зазначало, що цього року Україні доведеться лише оборонятися, намагаючись обмежити територіальні втрати в умовах військової переваги агресора. При цьому повернення вже окупованих Росією територій – це проблема, яка вимагає "делікатного обчислення" і зважування цінності цих територій проти обмеженості українських ресурсів, людських життів та морального стану суспільства [44].

Російсько-українська війна досягла критичної точки, але Україна продовжує боротися за свою незалежність та територіальну цілісність. Для досягнення цих цілей необхідно прискорити поставки передового озброєння, розвивати оборонне виробництво, зміцнювати ППО та проводити атаки на вразливі позиції противника.

Wall Street Journal наголошує, що успішна реалізація цього плану потребує виконання п'яти ключових елементів стратегії.

1. Оборона

2. Залежність від допомоги Заходу
3. Посилення ППО і ПРО
4. Удари по логістиці ворога
5. Удари по Криму [49].

Стаття рекомендує Києву зберігати контроль над територіями, зокрема Одесою, яка є важливим економічним вузлом для України, вона повинна активно використовувати свої можливості для завдання ударів по російським лініям постачання на сході України і заході росії, що сприятиме ускладненню зусиль Москви у закріпленні своїх територіальних завоювань. США і Європа також повинні допомогти Україні в цьому, дозволяючи використовувати надане озброєння для ударів по російським силам у росії.

Крім того, Україна має посилити загрозу вразливій військовій позиції росії в Криму шляхом дальніх ударів та спеціальних операцій проти російських сил, баз і ліній постачання. України. Для цього пропонується створити укріплені оборонні лінії та використовувати сучасні технології, щоб запобігти подальшому захопленню територій Росією. Також вказується на необхідність зменшення залежності від іноземної допомоги, оскільки Україна має потужну оборонну промисловість і вже підписала угоди з іноземними партнерами щодо спільного виробництва зброї. Стаття також закликає США та інші країни допомогти Україні у створенні посиленої протиповітряної та протиракетної оборони.

Україна потребує більш далекобійного озброєння та підтримки від США та західних прихильників, щоб реалізувати нову стратегію. Видання рекомендує надати Україні більш потужну зброю з більшим бойовим навантаженням та зняти заборону на використання цієї зброї для атак на Росію. Крім того, Німеччина повинна негайно надати ракету Taugus, а США – армійську тактичну ракетну систему ATACMS. Видання вважає, що Крим може стати ключовим

центром тяжіння в цій війні, і втрата півострова буде серйозним ударом для росії. Однак, видання сумнівається, що такий підхід приведе до укладення мирного договору, але може забезпечити статичну лінію зіткнення та зменшити кількість бойових дій. Видання також зазначає, що підтримка України не є благодійністю, оскільки поразка України може призвести до успіху росії в завоюванні країни.

Висновки до розділу: Українські наративи присутні в американських медіа, незалежно від політичної приналежності. Хоча демократичні медіа менш схильні до проросійських наративів, Fox News також має статті з нейтральним та позитивним висвітленням України. Проте, проукраїнські наративи переважають у кількості, що свідчить про позитивну тенденцію у висвітленні України. Наративи грають важливу роль у формуванні світогляду та впливають на сприйняття суспільством подій та реальності. росія використовує наративи про «нездатну державу» та «українських нацистів» для досягнення своїх політичних цілей та легітимізації втручання в Україну. Український наратив, натомість, зображує війну як агресію росії та українців як героїв, які захищають свою країну. Україна продовжує активно боротися за свою незалежність та територіальну цілісність у контексті російсько-української війни, яка досягла критичної точки. Для досягнення цих стратегічних цілей необхідно посилити поставки передового озброєння, розвивати оборонне виробництво, зміцнювати протиповітряну оборону та проводити атаки на вразливі позиції противника.

ВИСНОВКИ

Безперервний інформаційний вир навколо України є цінним прикладом того, як реалії війни формують громадську думку. Він також продемонстрував, як дезінформація, що фінансується державою, може підживлювати недовіру та втому від співчуття до окупованих країн. Росія покладається на виснаження противника в усіх формах боротьби. Їхні стратегії ведення бойових дій, спрямовані на зниження морального духу України та поширення апатії до конфлікту, ймовірно, сприятимуть заклинам до політичних рішень, які б заморозили нинішній конфлікт – те, що послідовно сприяє досягненню російських стратегічних цілей.

Мас-медіа в США впливають на імідж країн у всьому світі через широке охоплення глобальних подій, політики, культури та економіки. Проте, власність на медіа є висококонцентрованою, що може призводити до переваги прибутку над журналістикою, що відповідає суспільним інтересам. Медійний ландшафт характеризується високим ступенем свободи та незалежності, але існують побоювання щодо непрямого впливу, такого як політична реклама та лобіювання. Республіканські медіа адаптують контент для своєї консервативної аудиторії, тоді як демократичні медіа підтримують ліберальні або прогресивні позиції. Важливо розуміти, що всі медіа мають свої упередженості, тому необхідно читати і порівнювати історії з різних точок зору.

Українські наративи в американських медіа відображають позитивне ставлення до України, яка продовжує боротьбу за свою незалежність та територіальну цілісність у контексті російсько-української війни. Росія використовує негативні наративи для досягнення своїх політичних цілей, тоді як український наратив підкреслює агресію росії та героїзм українців, які захищають свою країну. Для досягнення стратегічних цілей України необхідно

посилити оборонні можливості та проводити атаки на вразливі позиції противника.

У сучасних технологічних війнах перемогу можна здобути не лише на реальному полі бою, але й у сфері інформації та культури. Цей процес може бути виснажливим і вимагає постійної пильності. Для досягнення успіху необхідно мати емоційну та професійну гнучкість, а також пам'ятати, що протидія російським наративам у світових медіа є важливим завданням, в якому може взяти участь кожен. Демократичний світ повинен визнати, що ми всі є учасниками інформаційної війни, правила та закони якої ще не визначені. Міжнародні медіа не є просто спостерігачами, вони також активно втягнуті в цю повномасштабну боротьбу. Кожне слово, яке вони поширюють, має великий вплив на хід війни та життя сотень тисяч людей у різних країнах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Acosta C. M. Press freedom under fire as political pressure on journalists intensifies worldwide, rankings reveal – ICIJ. ICIJ. URL: <https://is.gd/gVkGTy> (дата звернення: 03.06.2024).
2. American journalism sounds much more Democratic than Republican. The Economist. URL: <https://is.gd/ZFSTis> (дата звернення: 03.06.2024).
3. Bachman J., Ruiz E. B. Headlines and Front Lines: How US News Coverage of Wars in Yemen and Ukraine Reveals Bias in Recording Civilian Harm. American University, Washington, DC. URL: <https://is.gd/Ou3tDg> (дата звернення: 03.06.2024).
4. Balcerzak A. Sinclair-related political money goes mostly to Republicans. But Democrats get cash, too. Center for Public Integrity. URL: <https://is.gd/FGscPw> (дата звернення: 03.06.2024).
5. Barthel M. As 2016 election looms, MSNBC shakes up its programming strategy. Pew Research Center. URL: <https://is.gd/B3BsQN> (дата звернення: 03.06.2024).
6. BBC News. United States media guide. BBC News. URL: <https://is.gd/ICEptT> (дата звернення: 03.06.2024).
7. Benen S. GOP senator says he's 'concerned' Trump was 'involved in a crime'. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/3MaWnV> (дата звернення: 03.06.2024).
8. Betz B. White House defends slamming half of America as 'semi-fascist,' 'terrorists' despite Biden's unity pledge. Fox News. URL: <https://is.gd/R47JQP> (дата звернення: 03.06.2024).
9. Brazilian Swamp Drainer. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/DpnlWy> (дата звернення: 03.06.2024).

10. Carpenter T. G. The US press again becomes a conduit for pro-war propaganda. Cato Institute. URL: <https://is.gd/rnVebp> (дата звернення: 03.06.2024).
11. Cerda A. About half of Republicans now say the U.S. is providing too much aid to Ukraine. Pew Research Center. URL: <https://shorturl.at/WrmIS> (дата звернення: 03.06.2024).
12. Chaban N., Zhabotynska S., Knodt M. What makes strategic narrative efficient: Ukraine on Russian e-news platforms. Cooperation and conflict. 2023. С. 001083672311612. URL: <https://doi.org/10.1177/00108367231161272> (дата звернення: 03.06.2024).
13. Cohen gets 3 years in jail for covering up Trump's 'dirty deeds'. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/CaYNwg> (дата звернення: 03.06.2024).
14. Davis J. H. Trump Again Falsely Blames Democrats for His Separation Tactic. The New York Times. URL: <https://is.gd/miwKmS> (дата звернення: 03.06.2024).
15. Dunlap D. W. A Work in Progress, Since Before the Civil War. The New York Times. URL: <https://is.gd/W1rzZu> (дата звернення: 10.06.2024).
16. Eddy D. K., Fletcher D. R. Perceptions of media coverage of the war in Ukraine. Reuters Institute. URL: <https://is.gd/skRYaU> (дата звернення: 03.06.2024).
17. Ell K. New York Times CEO: Print journalism has maybe another 10 years. CNBC. URL: <https://is.gd/AsUkEe> (дата звернення: 03.06.2024).
18. Fox News – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/kwC45Y> (дата звернення: 03.06.2024).
19. Froomkin D. The American media is failing us on Ukraine. ResponsibleStatecraft. URL: <https://is.gd/ZlTetM> (дата звернення: 03.06.2024).
20. Gottfried J., Barthel M., Mitchell A. Trump, Clinton Voters Divided in Their Main Source for Election News. Pew Research Center. URL: <https://is.gd/vWZEEj> (дата звернення: 03.06.2024).

21. How is the Democratic Party different from the Republican Party?. Encyclopedia Britannica. URL: <https://is.gd/c76gGl> (дата звернення: 03.06.2024).
22. Hyzen, Aaron, and Hilde Van den Bulck. 2024. «Putin's War of Choice»: U.S. Propaganda and the Russia–Ukraine Invasion. Journalism and Media 5: 233–254. <https://doi.org/10.3390/journalmedia5010016> (дата звернення: 03.06.2024).
23. Interactive Media Bias Chart | Ad Fontes Media. Ad Fontes Media. URL: <https://is.gd/XIli1x> (дата звернення: 03.06.2024).
24. Jenkins J., Graves L. United States. Reuters Institute for the Study of Journalism. URL: <https://is.gd/tAV8N2> (дата звернення: 03.06.2024).
25. Konstankevych I., Kostusiak N., Shulska N., Stanislav O., Yelova T., Kauza I. Media Manipulation as a Tool of Information Warfare: Typology Signs, Language Markers, Fact Checking Methods. Ad Alta. 2022. Vol. 12, Iss. 2, Spec. Iss. XXIX. P. 224–230. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22040> (дата звернення: 03.06.2024).
26. Levy A. The Big 6 Largest Media Conglomerates | The Motley Fool. The Motley Fool. URL: <https://is.gd/FAxKXO> (дата звернення: 03.06.2024).
27. Lima C. Trump slams 'dumb' New York Times over foreign policy. Politico. URL: <https://is.gd/dFwEpx> (дата звернення: 03.06.2024).
28. Lippert J. How Americans view the conflicts between Russia and Ukraine, Israel and Hamas, and China and Taiwan. Pew Research Center. URL: <http://tiny.cc/3ltcyz> (дата звернення: 03.06.2024).
29. Maher B., Turvill W. How America's largest news outlets are covering the Ukraine invasion. Press Gazette. URL: <https://is.gd/x2FZrG> (дата звернення: 03.06.2024).
30. Mazzetti M., Landler M. North Korea's Overture to Jared Kushner. The New York Times. URL: <https://is.gd/p9BInj> (дата звернення: 03.06.2024).

31. Media Protection Laws | American Civil Liberties Union. American Civil Liberties Union. URL: <https://is.gd/koNgCt> (дата звернення: 03.06.2024).
32. MSNBC – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/z0YITF> (дата звернення: 03.06.2024).
33. MSNBC » Encyclo » Nieman Journalism Lab. Nieman Lab. URL: <https://is.gd/4IBBs7> (дата звернення: 03.06.2024).
34. New Terms of Use | Fox News. Fox News. URL: <https://is.gd/N77R0Q> (дата звернення: 03.06.2024).
35. New York Times – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/dAhzqW> (дата звернення: 03.06.2024).
36. Nichols R. W., Schmitt H. H. The Phony War Against CO2. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/gt7juP> (дата звернення: 03.06.2024).
37. Nosova B. Russian War in Ukraine: Communication Narratives in the Speeches of World Leaders in the Mainstream Media. Current Politics and Economics of Europe. 2023. Т. 33, № 4. С. 233–264. URL: <https://is.gd/gEagnf> (дата звернення: 03.06.2024).
38. Olson T. Biden says 'MAGA Republicans' threaten democracy as he and Dems crank up anti-Trump rhetoric ahead of midterms. Fox News. URL: <https://is.gd/bKElFE> (дата звернення: 03.06.2024).
39. Onyshchuk M. The war in Ukraine through the prism of foreign media. Вісник Книжкової палати. 2022. № 3. С. 15–19. URL: [https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.3\(308\).15-19](https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.3(308).15-19) (дата звернення: 03.06.2024).
40. Political Polarization & Media Habits / A. Mitchell та ін. Pew Research Center. URL: <https://is.gd/l6BAO7> (дата звернення: 03.06.2024).
41. Propublica – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/dFtT4Z> (дата звернення: 03.06.2024).

42. Putterman S. Fox News changed its accreditation to "entertainment.". PolitiFact. URL: <https://is.gd/rFHm1n> (дата звернення: 03.06.2024).
43. Radio Free Europe / Radio Liberty – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/TXwL1B> (дата звернення: 03.06.2024).
44. Ran T., Liu Z. «The Russia-Ukraine War» or «The US-Russia War»? Thematic analysis of Global Times' coverage of the Russia-Ukraine War. Media Asia. 2023. С. 1–30. URL: <https://doi.org/10.1080/01296612.2023.2246721> (дата звернення: 03.06.2024).
45. Rosenberg P. Is MSNBC going conservative? Supposedly liberal news network loves #NeverTrumpers more than leftists. Salon. URL: <https://is.gd/0r7KAz> (дата звернення: 03.06.2024).
46. Search News based on Highly Factual Reporting. Factual News Search. URL: <https://is.gd/8bplZK> (дата звернення: 03.06.2024).
47. Shevchenko I. American social media on the Russia-Ukraine war: A multimodal analysis. 25. 2022. No. 25. P. 65–79. URL: <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2022-25-05> (date of access: 03.06.2024).
48. Shevchenko I., Morozova I., Shevchenko V. Nominations of Russian aggression against Ukraine in English-language media: A cognitive-pragmatic study. 95. 2022. No. 95. P. 70–77. URL: <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2022-95-09> (date of access: 03.06.2024).
49. Smith A. Russian Progressives and Antiwar Forces May Find Opening in Wake of Failed Coup. Truthout. URL: <https://is.gd/Io3ZUC> (дата звернення: 03.06.2024).
50. Snytko O., Hrechka S. "Battle of narratives" in Ukraine's modern media space. Current issues of Ukrainian linguistics: theory and practice. 2022. № 44. С. 86–117. URL: <https://doi.org/10.17721/apultp.2022.44.86-117> (дата звернення: 03.06.2024).

51. Sokolyanskaya K. Explainer: How To Safely Watch And Read RFE/RL In Russia. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/gKkD9I> (дата звернення: 03.06.2024).
52. Telhami S. Does media coverage influence Americans' openness to imposing a no-fly zone over Ukraine?. Brookings. URL: <https://is.gd/iWLB9q> (дата звернення: 03.06.2024).
53. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Republican Party | Definition, History, & Beliefs. Encyclopedia Britannica. URL: <https://is.gd/ObaSMr> (дата звернення: 03.06.2024).
54. The Origins and Consequences of Affective Polarization in the United States / S. Iyengar та ін. Annual Review of Political Science. 2019. Т. 22, № 1. С. 129–146. URL: <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-051117-073034> (дата звернення: 03.06.2024).
55. The Wall Street Journal under Rupert Murdoch. Pew Research Center. URL: <https://is.gd/T1n17m> (дата звернення: 03.06.2024).
56. Thompson S. A. How Russian Media Uses Fox News to Make Its Case. The New York Times. URL: <https://shorturl.at/iTrmV> (дата звернення: 03.06.2024).
57. Trump tweets he 'never directed Michael Cohen to break the law'. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/NFAemZ> (дата звернення: 03.06.2024).
58. TruthOut – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/Xeyv12> (дата звернення: 03.06.2024).
59. Ukraine Reinforces Embattled Bakhmut, but Mission Is Unclear. The New York Times. URL: <https://shorturl.at/ASQjB> (дата звернення: 03.06.2024).
60. Wall Street Journal – Bias and Credibility. Media Bias/Fact Check. URL: <https://is.gd/xktCxB> (дата звернення: 03.06.2024).
61. When the media goes to war: How Russian news media defend the country's image during the conflict with Ukraine / N. Nguyen та ін. Media, War &

Conflict. 2024. URL: <https://doi.org/10.1177/17506352241231866> (дата звернення: 03.06.2024).

62. Wilson A. E., Parker V. A., Feinberg M. Polarization in the contemporary political and media landscape. *Current Opinion in Behavioral Sciences*. 2020. Т. 34. С. 223–228. URL: <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2020.07.005> (дата звернення: 04.06.2024).

63. Wrap It Up, Mr. Mueller. *Wall Street Journal*. URL: <https://is.gd/zL93rA> (дата звернення: 03.06.2024).

64. Zacharia J. News about the conflict in Ukraine has been different – Stanford scholar and former war journalist discusses why. *StanfordReport*. URL: <https://is.gd/yO9vjx> (дата звернення: 03.06.2024).

65. Zhabotynska S., Brynko A. Emotive lexicon of the political narrative: Ukraine and the West in Chinese media. 25. 2022. No. 25. P. 89–118. URL: <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2022-25-07> (дата звернення: 03.06.2024).

66. Zurawik D. Americans are not being well served in Ukraine coverage | *CNN Business*. CNN. URL: <https://is.gd/jRPFJW> (дата звернення: 03.06.2024).

67. Бондар В. Т. Стратегічні наративи на світовій медіа-арені: виклики для інформаційної безпеки України. *Держави та регіони. Серія: Державне управління*. 2023. № 3. С. 66-72. URL: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2023.3.10> (дата звернення: 03.06.2024).

68. Буцко Д. Американська редакторка Ді Голл: «Ти не можеш орієнтуватися на політичну партію, якщо кінцева мета – розповісти правду». *detector.media*. URL: <https://is.gd/Oegvgg> (дата звернення: 03.06.2024).

69. Буцко Д. Американський Соловійов. Які міфи про Україну поширює ведучий Fox News Такер Карлсон. *detector.media*. URL: <https://is.gd/pG8Hg4> (дата звернення: 03.06.2024).

70. Буцко Д. Гарвардська дослідниця медіа Джейн Литвиненко: «Поки триває війна, триває і битва за наративи». detector.media. URL: <https://is.gd/HhEo0y> (дата звернення: 03.06.2024).

71. Буцко Д. Чого західні медіа не розуміють про російсько-українську війну?. detector.media. URL: <https://is.gd/i2IG4Z> (дата звернення: 03.06.2024).

72. Верстюк І. Шторм у західній пресі. Огляд наративів про війну в Україні в міжнародних медіа Джерело: <https://censor.net/ua/b3376287>. Цензор.НЕТ. URL: <https://is.gd/s43Ibi> (дата звернення: 03.06.2024).

73. Данькова Н. Дмитро Анопченко, «Інтер»: Не варто дорікати Америці, що вона робить замало – це непродуктивна і образлива риторика. detector.media. URL: <https://is.gd/h7Siqy> (дата звернення: 03.06.2024).

74. Данькова Н. Що можуть зробити наші журналісти, аби Україна не зникла зі шпальт світових медіа. detector.media. URL: <https://is.gd/GA1PR2> (дата звернення: 03.06.2024).

75. Житарюк М. "Гарячі точки" у ЗМІ та засобах масової інформації, пропаганди і маніпуляції. Особливості російсько-української війни 2014 р. Вісник Львівського університету. Серія "Журналістика". 2015. Вип. 40. С. 208–214. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2015_40_22 (дата звернення: 03.06.2024).

76. Житарюк М. Інформаційно-психологічна складова агресії РФ проти України й Заходу (2014–2020 рр.) та способи протистояння. Український інформаційний простір. 2020. № 1(5). С. 51–70. URL: [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(5\).2020.206045](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(5).2020.206045) (дата звернення: 03.06.2024).

77. Капустянська І. Третій рік війни: українське становище може набагато погіршитися, – The Wall Street Journal. LB.ua. URL: <https://is.gd/jNsVYS> (дата звернення: 03.06.2024).

78. Колдомасов А. Байденіада: Як Росія намагається вплинути на американську внутрішню та зовнішню політику за допомогою соціальних мереж. Детектор медіа. URL: <https://shorturl.at/j2V36> (дата звернення: 03.06.2024).

79. Мащенко О. Прес-експрес: світові медіа про Україну. АрміяInform. URL: <https://is.gd/NoP7Js> (дата звернення: 03.06.2024).

80. Медіанаративи. Колективна монографія. – Дніпро : ЛІРА, 2022. – 116 с. URL: <https://is.gd/hnCvfk> (дата звернення: 03.06.2024).

81. Мельник Ю. Китайська газета Женьмінь Жибао про російсько-українську війну (2022). Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2023. Випуск 52-53. С. 191–205 URL: <https://is.gd/7j654U> (дата звернення: 03.06.2024).

82. Онищук М. Війна в Україні крізь призму зарубіжних ЗМІ. Вісник Книжкової палати. 2022. № 3. С. 15-19. URL: <https://doi.org/10.36273/2076-9555.2022.3> (308).15-19 (дата звернення: 03.06.2024).

83. Паламарчук Ю.Д., Мелекесцев К.І. Революція Гідності: історичні факти та інформаційне протистояння. Ідентичності та політичні інститути: виклики для України : матеріали Всеукраїнської наукової конференції. № 6. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 97–101. URL: <https://is.gd/msvCcz> (дата звернення: 03.06.2024).

84. Проросійська і антизахідна конспірологія в інформаційній війні. Ключові тренди 2020-2021 рр. Дослідження Інституту масової інформації та Детектору Медіа : Посібник. ІМІ та Детектор медіа, 2021. 36 с. URL: <https://is.gd/x57QZ0> (дата звернення: 03.06.2024).

85. Семотюк О. Російсько-український збройний конфлікт: термінологічний та дискурсивний виміри. Вісник Львівського університету.

Серія Журналістика. 2022. Випуск 51. С. 96–105 URL: <https://is.gd/8VnONB> (дата звернення: 03.06.2024).

86. Сорока А. Повномасштабна фаза російсько-української війни: висвітлення в іспанських медіа (2022). Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2023. Випуск 52-53. С. 191–205 URL: <https://is.gd/SA4ssR> (дата звернення: 03.06.2024).

87. Тиравський В. Війна в Україні уже не цікавить американське телебачення і соцмережі – дослідження GDELT і ComScore. Foreign Ukraine. URL: <https://is.gd/KX9p2s> (дата звернення: 03.06.2024).

88. Чурікова Н., Америки Г. Україна здивувала Захід: експерт зі США звертає увагу на нові тонкощі дезінформації Кремля. Радіо Свобода. URL: <https://is.gd/7Wg33M> (дата звернення: 03.06.2024).

89. Шендеровський Н. Війна в Україні змінюється на користь Москви через "дурного союзника" США, – The Atlantic. Уніан. URL: <https://is.gd/IuX2kp> (дата звернення: 03.06.2024).

90. Яцимірська М. Мова війни і «контрнаступальна» лексика у стислих медійних текстах. . Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2023. Випуск 52-53. С. 280–290 URL: <https://is.gd/KbcTG9> (дата звернення: 03.06.2024).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Aitken P. 'Scrappy' Ukraine's victories over Russian Navy provide little celebrated but vital success. Fox News. URL: <https://is.gd/t9xJzX> (дата звернення: 03.06.2024).
2. Aitken P. The biggest twists in Russia-Ukraine war in 2023. Fox News. URL: <https://is.gd/Otk6gM> (дата звернення: 03.06.2024).
3. Aitken P. Ukraine deals devastating blow to Russia with destruction of key base: a 'crucial time' in conflict: report. Fox News. URL: <https://is.gd/EhSRXh> (дата звернення: 03.06.2024).
4. Aitken P. Ukraine gained advantage in war against Putin with custom-built AI: 'unprecedented testing ground'. Fox News. URL: <https://is.gd/8loEhD> (дата звернення: 03.06.2024).
5. Aitken P. Zelenskyu praises 'heroic' soldiers in preview of Bret Baier's exclusive FOX News interview: 'no Plan B'. Fox News. URL: <https://is.gd/PObNNz> (дата звернення: 03.06.2024).
6. Aleem Z. Opinion | Biden is reportedly giving up on expelling Russia from Ukraine. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/KcKON3> (дата звернення: 03.06.2024).
7. Allen M. Top 5 reasons America must support Ukraine and help it defeat Russia. Fox News. URL: <https://is.gd/05TELN> (дата звернення: 03.06.2024).
8. 'Astonishing': Ukraine retakes land Putin said would be Russian 'forever'. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/pjyAj6> (дата звернення: 03.06.2024).
9. Beshlei O., Time C., Furlong R. The Pro-Putin Pop Idols Pitched To Preach Patriotism At Russian Schoolkids. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/XY5CbS> (date of access: 03.06.2024).

10. Bychai R., Malloy A. Ukrainian Military Medic Reunited With Daughter Who Was Taken To Russia. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/VnKfxt> (дата звернення: 03.06.2024).
11. Can Kyiv withstand impending Russian assault?. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/IQtLNG> (дата звернення: 03.06.2024).
12. Christy T. The Talented 7-Year-Old Ukrainian Refugee Painting Her Way Through War. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/CaIqf7> (дата звернення: 03.06.2024).
13. Dorgan M. Ukraine makes major troop withdrawal in key win for Putin and Russia. Fox News. URL: <https://is.gd/YnqiGg> (дата звернення: 03.06.2024).
14. Frumin A. 'We are not afraid,' says director of Aspen Institute Kyiv. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/YmI4bQ> (дата звернення: 03.06.2024).
15. Griffin J., Friden L., Sajaia N. Ukraine's 'Underground Railroad' rescues abducted Ukrainian children from Russian reeducation camps. Fox News. URL: <https://is.gd/TjGODY> (дата звернення: 03.06.2024).
16. Kuzakov A. Ukrainian Tanks Take On Inexperienced Russian Conscripts In The Kharkiv Region. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/694Nso> (дата звернення: 03.06.2024).
17. Luxmoore M., Nikolaienko N. Russian Pilot Describes Defection to Ukraine, Urges Others to Follow. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/3pTe1G> (дата звернення: 03.06.2024).
18. Mackey M. How to help the people of Ukraine: 3 ideas for giving. Fox News. URL: <https://is.gd/GUjaNU> (дата звернення: 03.06.2024).
19. Mauldin W., Dulaney C. Western Countries Look for More Ways to Help Fund Ukraine's Reconstruction. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/8llw9l> (дата звернення: 03.06.2024).

20. McFall C. Situation in Ukraine is 'dire' as ammunition supplies drop on US, Europe 'starvation diet'. Fox News. URL: <https://is.gd/TrnAY2> (дата звернення: 03.06.2024).

21. Moscow Residents On War Consequences For Ukrainian Civilians. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/1tpaz7> (дата звернення: 03.06.2024).

22. Nikolaenko N., Lovett I. Ukraine's Battered Army Grapples With Growing Troop Shortage. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/OUkOYQ> (дата звернення: 03.06.2024).

23. Post K. As Russia Pummels Power Plants, Ukrainians Advance On Renewable Energy Front. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/Q43fEi> (дата звернення: 03.06.2024).

24. Post K. Back In Ukrainian Hands, A Southern Region Struggles To Rebuild As Winter Approaches. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/swEKT8> (дата звернення: 03.06.2024).

25. Richard L. Putin offers rare details about war in Ukraine, says there will be no peace until goals are achieved. Fox News. URL: <https://is.gd/L3W50X> (дата звернення: 03.06.2024).

26. Russia pushes into more Ukrainian towns, Ukraine shoots down more war planes. Fox News. URL: <https://is.gd/Egx28a> (дата звернення: 03.06.2024).

27. Sachalko B. Liberated Kherson Residents Talk About Resistance To The Russian Occupation. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/2mflrK> (дата звернення: 03.06.2024).

28. Singman B. White House confirms more than \$100B spent on Ukraine war. Fox News. URL: <https://is.gd/jPTSQ4> (дата звернення: 03.06.2024).

29. Thiessen M. X (formerly Twitter). URL: <https://is.gd/eGFkiW> (дата звернення: 03.06.2024).

30. Time C., Zhukova Y. Two Years Later, Massacre Of Ukrainian Civilians In Bucha Is 'Impossible To Forget'. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/Ps7eLU> (дата звернення: 03.06.2024).

31. Tizard W. Customers Pitch In To Help Ukrainian Barista After Russian Attack. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/wrI3sw> (дата звернення: 03.06.2024).

32. TODAY R. C. 'It's heart wrenching': How prospective parents are coping with adoption delays in Ukraine. MSNBC.com. URL: <https://is.gd/wCHBZK> (дата звернення: 03.06.2024).

33. Ukraine Presents New Unit Formed By Siberian Volunteers. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/tnRhID> (дата звернення: 03.06.2024).

34. Ukraine's Zelenskiy Says 'Illusion' Of Russia's Black Sea Dominance 'Melting'. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/yiWpF1> (дата звернення: 03.06.2024).

35. Ukrainian Forces Will Have To Retreat Without U.S. Aid, Zelenskiy Says. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/z4dwx4> (дата звернення: 03.06.2024).

36. Watch: Ukraine Removes Soviet Hammer and Sickle From Huge Kyiv Statue. Wall Street Journal. URL: <https://is.gd/kXYKZN> (дата звернення: 03.06.2024).

37. Zelenskiy Vows Ukraine Will 'Endure' Amid Relentless Russian Missiles, Drones. RadioFreeEurope/RadioLiberty. URL: <https://is.gd/VGDPNV> (дата звернення: 03.06.2024).

38. Бондар Г. Військовий аналітик MSNBC став на захист України і розповів про інтернаціональний легіон. Уніан. URL: <https://is.gd/P5ibbY> (дата звернення: 03.06.2024).

39. Брайлян Є. Американська історія Х для російської пропаганди. Як західні медіа шукають «неонацистів» в Україні, а не в Росії. ms.detector.media. URL: <https://is.gd/In42kf> (дата звернення: 03.06.2024).

40. Буняк В. «Найтупіше, що я чув»: Такер Карлсон прокоментував частину інтерв'ю з Путіним про так звану «денацифікацію». detector.media. URL: <https://is.gd/zZ7zz6> (дата звернення: 03.06.2024).

41. Демченко О. Чому Україна не поступиться: відповідь The New York Times. LB.ua. URL: <https://is.gd/grhkBJ> (дата звернення: 03.06.2024).

42. Денькович Я. Уроки для США, втома союзників і блеф Путіна: західні ЗМІ про другі роковини вторгнення РФ до України. ТСН.ua. URL: <https://is.gd/BZkk51> (дата звернення: 03.06.2024).

43. Інтерв'ю посла MSNBC про наслідки нещодавнього рішення МКС і важливість ще більшої мобілізації міжнародних зусиль для притягнення РФ до відповідальності. Посольство України в Сполучених Штатах Америки. URL: <https://is.gd/LBVzv4> (дата звернення: 03.06.2024).

44. Кобраз Ю. Зберегти життя людей чи території: Україна постала перед "неможливим" вибором, - WSJ. Уніан. URL: <https://is.gd/BEqHD2> (дата звернення: 03.06.2024).

45. Кулеба Д. Шлях до перемоги України - Авторська стаття міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби для видання Foreign Affairs (США). Міністерство закордонних справ України. URL: <https://is.gd/p91BMY> (дата звернення: 03.06.2024).

46. МАНІПУЛЯЦІЯ: The Wall Street Journal закликала визнати поразку України. Вокс.Україна. URL: <https://is.gd/OIq3S4> (дата звернення: 03.06.2024).

47. Мельник Р. Ексведучий FoxNews Такер Карлсон звинуватив Україну в підриві Каховської ГЕС і «вбивстві населення». detector.media. URL: <https://is.gd/KhfkkL> (дата звернення: 03.06.2024).

48. Мельник Р. На Польщу та Литву не підемо, достатньо України. Карлсон оприлюднив інтерв'ю з Путіним. detector.media. URL: <https://is.gd/IgeY6V> (дата звернення: 03.06.2024).

49. Нежигай І. План з п'яти пунктів: WSJ про те, яка стратегія може врятувати Україну у війні. Факти. URL: <https://shorturl.at/6xQJu> (дата звернення: 03.06.2024).

50. Що чують американці від росіян про війну в Україні: статті “російських лібералів” в американських ЗМІ. Голос Америки Українською. URL: <https://is.gd/bPcqOF> (дата звернення: 03.06.2024).

51. Як іноземні ЗМІ допомагають Росії. Ukraïner. URL: <https://is.gd/ld9G2K> (дата звернення: 03.06.2024).

OPINION

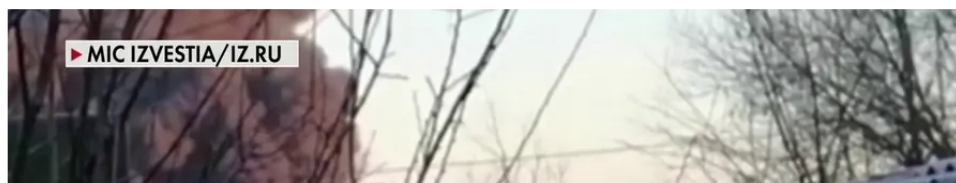
Top 5 reasons America must support Ukraine and help it defeat Russia

Funding Ukraine has been an inexpensive way to degrade Russia's ability to invade Europe

OPINION By Michael Allen · Fox News

Published December 15, 2022 12:00pm EST

Russia-Ukraine War

A bitter and bloody war in Ukraine has devastated the country, further isolated Russia from the West and fueled economic insecurity around the world.

Blinken Hints U.S. May Accept Ukrainian Strikes in Russia With American Arms

Secretary of State Antony J. Blinken made his remarks after some European leaders called on President Biden to lift the restrictions he has imposed on Ukraine's use of U.S. weapons.

11h ago · By EDWARD WONG

Pentagon Opens Ammunition Factory to Keep Arms Flowing to Ukraine

A plant still under construction in Mesquite,

Додаток Г

LIVE UPDATES: Judge Merchan gives jury instructions in Trump's hush money trial

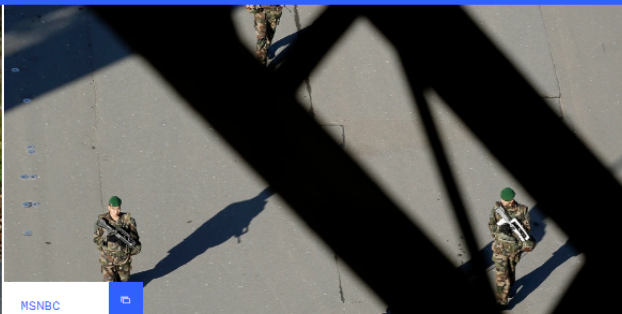
MSNBC TRUMP ON TRIAL DECISION 2024 RACHEL MADDOW MORNING JOE INSIDE WITH JEN PSAKI **LIVE TV**

UKRAINE

MSNBC

Meltdown: Fallout from Chernobyl, 30 years later

MSNBC

This Week in Pictures: Nov. 21-27

Додаток Г

 REGIONS

RUSSIA INVADES UKRAINE

RUSSIA INVADES UKRAINE

In Focus

Putin Boasts Of Russia's Hypersonic Weapons, But A Dozen Scientists In The Field Face Treason Charges

Latest News

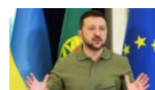
Russian Jailed For 13 Years For Urging Russian Troops To Surrender

NATO Ministers To Discuss Further Aid For Kyiv As Russia Pounds Ukraine Again

U.S. Army Opens New 155mm Artillery Munitions Plant In Texas

Zelenskiy Says Russia Trying To Thwart Upcoming Peace Summit In Switzerland

Augustine Windows